

57 - 58 - 59 - 60

Handelingen 61 - 62 - 63 - 64
.....

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1990- 1991

Vergaderingen van juni 1991

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BEGROTINGEN

BELEID VLAAMSE GEMEENSCHAP TEN AANZIEN VAN BRUSSEL-HOOFDSTAD

INTERPELLATIES

MAATSCHAPPELIJK OPBOUWWERK

STAND VAN ZAKEN ERC-PROJECT IN HET KADER VAN DE RECONVERSIE
VAN LIMBURG

UNIVERSITEIT GENT EN UNIVERSITAIR CENTRUM ANTWERPEN

VERKEERS- EN VERVOERSDEBAT

WATERKWALITEITSDOELSTELLING VOOR DE MIDDENLOOP VAN DE DENDER
EN BIJBEHORENDE ZIJRIVIEREN EN BEKEN

Inhoud

Nr. 57 Donderdag 13 juni 1991 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2041

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2041

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2041

Beleidsbrieven

Indiening en verwijzing, blz. 2041

Verslagen

Indiening, blz. 2041

In eerste lezing aangenomen artikelen

Indiening, blz. 2042

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2042

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2042

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 2042

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2043

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7

Algemene bespreking, blz. 2043

Sprekers : de heer P. Deprez, verslaggever, de heren A. Denys, L. Hancké, J. Geysels, H. Lauwers, R. Daems, J. Loones, W. Peeters, Minister G. Geens

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2065

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2066

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2074

Bijlage

Vraag om uitleg

Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

Vraag om uitleg van de heer W. Kuypers aan de heer L. Waltniel, Gemeenschaps-

minister van Ruimtelijke ordening en Huisvesting, over de bescherming van het Zoniënwood, blz. 2076

Nr. 58 Donderdag 13 juni 1991 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2079

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2079

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bestemming van de voorlopig beschermde gevangenis Het Pandreijte te Brugge, blz. 2079

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor Sun Parks in Mol-Rauw

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor Sun Parks in Mol-Rauw, blz. 2080

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de onteigeningsprocedure inzake het natuurgebied De Zwinbosjes te Knokke, blz. 2082

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het voorstel van overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse steden en gemeenten voor een gemeentelijk MINA-beleid, blz. 2083

Actuele vraag van de heer M. Bartholomeeussen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het sluiten van zalen in het Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen wegens personeelsgebrek, blz. 2084

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van de betaling aan Nederland voor de herstelling van de Westerschelde-oever, blz. 2085

Actuele vraag van de heer J. De Roo tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de verkeersveiligheid op de N 49 en N 44, blz. 2086

Ontwerp van decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk

— 475 (1990-1991) — Nrs. 1-6

Algemene bespreking, blz. 2087

Sprekers : de heer J. Van der Sande, verslaggever, de heren L. Hancké, H.

Lauwers, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw M. Vogels, Minister J. Lenssens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2092

Voorstel van resolutie van de heren J. Cuyvers, J. Timmermans en W. Peeters, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke en de heer Jozef Bosmans, betreffende de waterkwaliteitsdoelstelling voor de middenloop van de Dender en de bijbehorende zijrivieren en beken

— 501 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2

Bespreking, blz. 2094

Sprekers : de heer A. Van Nevel, verslaggever, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren J. Timmermans, J. Caudron, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans

Ontwerp van bijzonder decreet betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen

— 503 (1990-1991) — Nrs. 1-8

Tweede lezing, blz. 2098

Spreker : de heer A. Denys
Hoofdelijke stemming, blz. 2102

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4

Aangehouden stemmen, blz. 2103

Spreker : de heer J. Cuyvers
Hoofdelijke stemming, blz. 2105

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7

Hoofdelijke stemming, blz. 2106

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 2107

Ontwerp van decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk

— 475 (1990-1991) — Nrs. 1-6

Aangehouden stemmen, blz. 2108

Hoofdelijke stemming, blz. 2112

Voorstel van resolutie van de heren J. Cuyvers, J. Timmermans en W. Peeters, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke en de heer Jozef Bosmans, betreffende de waterkwaliteitsdoelstelling voor de middenloop van de Dender en de bijbehorende zijrivieren en beken

— 501 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2113

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 29 mei 1991 door de heer H. Van Dienderen gehouden interpellatie tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud

en Landinrichting, de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke ordening en Huisvesting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de stand van zaken betreffende het ERC-project in het kader van de reconversie van Limburg

— 511 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2114

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer P. Chevalier tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het personeelsstatuut van de BRTN, blz. 2116

Sprekers : de heren P. Chevalier, A. De Beul, Minister P. Dewael

Actuele interpellatie van de heer H. Suykerbuyk tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de Luxemburgse voorstellen betreffende de Europese Politieke Unie

Actuele interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de invoering van een cultuurparagraaf in het EEG-verdrag, blz. 2118

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, E. Van Vaerenbergh, Minister G. Geens, Minister P. Dewael

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demografische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen, blz. 2125

Verdaagd

Interpellatie van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verlenen, behandelen en opvolgen van uitbatingsvergunningen voor bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen, blz. 2125

Sprekers : de heren G. Janzegers, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de rechtspersoonlijkheid van de NV Aquafin, blz. 2127

Sprekers : de heren A. Denys, J. Timmermans, J. Geysels, Minister T. Kelchtermans, Minister L. Waltniel

Motie van aanbeveling, blz. 2136

Interpellatie van de heer J. Loones tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toerisme in Vlaanderen

Interpellatie van de heer M. Desutter tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toeristisch beleid in Vlaanderen, blz. 2136

Sprekers : de heren J. Loones, M. Desutter, Minister P. Dewael

Interpellatie van de heer E. Baldewijns tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen voor het onderwijs van de terugkeer van de Belgische militairen uit Duitsland, blz. 2143

Verdaagd

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen, blz. 2143

Verdaagd

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2143

Nr. 59 **Dinsdag 18 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2145

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Nota

Indiening, blz. 2145

Adviezen

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Verslagen

Indiening, blz. 2146

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2146

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 2146

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2146

Beleidsbrief van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Brussel-Hoofdstad — 433 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2

Bespreking, blz. 2146

Sprekers : de heer R. Garcia, verslaggever, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, de heren W. De Vlieghere, F. Dielens, L. Vanhorenbeek, E. Van Rompuy, A. Denys, P. Van Grembergen, Minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 2158

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demografische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen, blz. 2158

Sprekers : de heren A. Denys, F. Dielens, W. Peeters, Minister J. Lenssens

Motie van aanbeveling, blz. 2164

Interpellatie van de heer E. Baldewijns tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen voor het onderwijs van de terugkeer van de Belgische militairen uit Duitsland

Verdaagd, blz. 2165

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2165

Nr. 60 **Dinsdag 18 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2167

Interpellaties (Regl. art. 76) (Vervolg)

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen, blz. 2167

Sprekers : de heren L. Dierickx, H. Coveliers, Minister J. Sauwens, Minister L. Waltniel

Interpellatie van de heer J. De Bremaeker tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de sociale onrust bij de zee- en rivierloodsen, blz. 2170

Sprekers : de heren J. De Bremaeker, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de behoefte aan sociale kavels en sociale woningen in Vlaams Brabant, blz. 2173

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, G. Cardoen, J. Valkeniers, Minister L. Waltniel

Interpellatie van de heer I. Egelmeers tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor het leggen van een pipe-line naar de stortplaatsen van Terhagen-Rumst en Boom voor de gipsafval van Prayon-Rupel, blz. 2179

Sprekers : de heren I. Egelmeers, F. Cauwenberghs, Minister L. Waltniel

Motie van aanbeveling, blz. 2184

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de stand van zaken betreffende de participatie van NV Super Club in het ERC-project, blz. 2184

Verdaagd

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2184

Nr. 61 **Woensdag 19 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2185

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat, blz. 2185

Sprekers : Minister G. Geens, Minister J. Sauwens, de heer A. Denys, de heer A. Schellens, verslaggever, de heren J. Geysels, L. Hancké, H. Candries, M. Olivier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2205

Nr. 62 **Woensdag 19 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2207

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2207

Sprekers : de heer H. De Croo, Minister J. Sauwens, de heren E. Beysen, J. Ansoms, H. Van Dienderen, M. Bartholomeeussen, W. Verreycken, L. Hancké, A. Denys, P. Van Grembergen, E. Flamant, mevrouw M. De Meyer, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, de heren G. Cardoen, G. Janzegers, A. Beckers, E. Van Vaerenbergh, J. De Seranno, A. Schellens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2243

Bijlage

Vraag om uitleg
Vraag om uitleg van de heer H. Van Dienderen tot de Voorzitter van de Vlaamse Executieve over de gevolgen van het koninklijk besluit van 6 november 1990 tot de vaststelling van het bedrag van en van

de nadere regels omtrent de bijdrage van de privaatrechtelijke instellingen waarvoor gewetensbezwaarden worden aangewezen voor de Vlaamse verzorgings-, welzijns- en sociaal-culturele organisaties, blz. 2246

Nr. 63 **Donderdag 20 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2249

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2249

Sprekers : de heren Jos Bosmans, G. Janzegers, W. Cortois, P. Van Grembergen, L. Dierickx, W. Seeuws, H. Lauwers, F. Vermeiren, F. Dielens, L. Vanhorenbeek, E. Van Rompuy, L. Hancké, J. Valkeniers, W. Kuijpers

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2268

Nr. 64 **Donderdag 20 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2269

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer F. Bosmans tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor de BRTN-zendmast in Sint-PietersLeeuw, blz. 2269

Actuele vraag van de heer L. Dhoore tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over het aankopen van Max Havelaarkoffie door OCMW-besturen, blz. 2270

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de luxe-uitgave van het MINA-blad, blz. 2271

Actuele vraag van de heer P. Breyne tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de mogelijke wijziging van de coëfficiënten uren-leerkrach-

ten in het deeltijds kunstonderwijs, blz. 2272

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de regeling van de examens handelswetenschappen voor de Centrale Examencommissie, blz. 2274

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het doortrekken van het kusttram-tracé tot het station te Adinkerke, blz. 2274

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de aanleg van een industriezone te Waver, blz. 2276

Actuele interpellatie (Regl. art. 77) **en toegevoegde actuele vraag** (Regl. art. 75, 4, c)

Actuele interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toepassing van het decreet van 20 maart 1984, houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven op de jeugdlogies. Actuele vraag van mevrouw M. Vogels over de toepassing van het hoteldecreet op jeugd- en bivakverblijven, blz. 2277

Sprekers : mevrouw M. Vogels, mevrouw F. Brepoels, Minister P. Dewael

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2282

Sprekers : de heren J. Van Bree, R. Van Hooland, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno, Minister J. Sauwens, de heren G. Janzegers, H. De Croo

Motie van aanbeveling, blz. 2291

Voorstel van resolutie van de heren G. Verhaegen, L. Hancké en P. Van Grembergen tot besluit van het debat over de mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en vervoerswezen
— 523 (1990-1991) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2292
Sprekers : de heren A. Denys, G. Janzegers

Bespreking, blz. 2292

Sprekers : de heren H. De Croo, J. Geysels, F. Vermeiren, L. Vanhorenbeek, F. Dielens, W. Verreycken, W. Kuypers, E. Van Rompuy, W. De Vlieghe

Hoofdelijke stemming, blz. 2295
Sprekers : de heren G. Verhaegen, J.
Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz.
2299

Bijlage (Regl. art. 81)
Verzoekschriften, blz. 2303

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.01 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

M. Bartholomeeussen, V. Peuskens ; gezondheidsredenen.

E. Baldewijns, H. Suykerbuyk ; buitenslands.

P. Berben, E. De Groot, M. Desutter ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten
— 519 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie

voor Onderwijs en Vorming.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer E. Van Vaerenbergh c.s. betreffende de invoeging van een cultuurparagraaf in het verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, gesloten te Rome op 25 maart 1957
— 517 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur.

NOTA

Indiening

De Voorzitter : De volgende nota werd ingediend :

- Nota van de Vlaamse Executieve over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1.

ADVIEZEN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende adviezen werden ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heren E. Van Rompuy en P. Chevalier c.s. houdende statuut, organisatie en erkenning van regionale televisieverenigingen
— 509 (1990-1991) — Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.
- Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over het voorstel van decreet van de heren E. Van Rompuy en P. Chevalier c.s. houdende statuut, organisatie en erkenning van regionale televisieverenigingen
— 509 (1990-1991) — Nr. 3.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.
- Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over het begrotingsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap
— 13 (1990-1991) — Nr. 1.
- Advies van de Vlaamse Media-raad over het voorstel van decreet van de heren E. Van Rompuy en P. Chevalier c.s. houdende statuut, organisatie en erkenning van regionale televisieverenigingen
— 509 (1990-1991) — Nr. 5.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heren M. Desutter en A. Schellens namens de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer over de beleidsbrief Verkeers- en Vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nr. 2.
- door de heer G. Verhaegen namens de Commissie voor Financiën en Begroting over de werkzaamheden van de Subcommissie voor Financiën en Begroting
— 516 (1990-1991) — Nr. 1.

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende een prejudiciële vraag ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering :

- Rolnummer 286.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (Regl. art. 74)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren G. Bossuyt, P. Breyne, G. Cardoen, J. Cuyvers, R. Daems, W. Kuijpers, J. Timmermans, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren J. Valkeniers, D. Van der Maelen, H. Van Dienderen, R. Van Hooiland, L. Vanhorenbeek.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Op verzoek van de interpellant wordt de interpellatie van de heer Baldewijns tot Minister Coens over de gevolgen voor het onderwijs van de terugkeer van de Belgische militairen uit Duitsland verdaagd naar een latere vergadering.

BELEIDSBRIEF Beleid van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Brussel-Hoofdstad — 433 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de bespreking van de beleidsbrief Beleid van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Brussel-Hoofdstad, ingediend door de heer Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden.

De heer Garcia, verslaggever, heeft het woord.

De heer R. Garcia, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het Adviescomité voor Brussel heeft gedurende zes vergaderingen de beleidsbrief, Beleid van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Brussel Hoofdstad, ingediend door de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, grondig besproken.

De eerste twee vergaderingen werden gewijd aan de bespreking van de beleidsbrief strictu sensu. Dit gebeurde uiteraard in aanwezigheid van de Gemeenschapsminister Hugo Weckx. Tijdens de derde vergadering werd vooral dieper ingegaan op de problematiek van de culturele infrastructuur in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad. Voor deze specifieke aangelegenheid kon het Adviescomité rekenen op de medewerking van de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur. Op de vierde vergadering werden, in aanwezigheid van de heer Coens, Ge-

N.a.v. de interpellatie van PVV-fractieleider A. Denys over het toekomstig beleid in de Vlaamse Gemeenschap, stelde Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin J. Lenssens (CVP) dat een politiek van grotere uitgaven in de welzijnssector in de toekomst onvermijdelijk zal zijn

meenschapsminister van Onderwijs, de toekomstperspectieven van het Nederlandstalig onderwijs in het Hoofdstedelijk Gebied Brussel onder de loupe genomen. De vijfde en zesde vergadering werden vooral gewijd aan het formuleren van aanbevelingen vanuit dit Adviescomité.

Voor alle duidelijkheid wil ik er aan toevoegen dat sinds zijn oprichting, het Adviescomité nog andere interessante aangelegenheden besprak, zoals uiteraard zijn interne werking en zijn relatie met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Aan laatstgenoemd aspect werd trouwens een vergadering gewijd in aanwezigheid van de leden van de VGC zelf. Deze werkzaamheden maken uiteraard niet het voorwerp uit van dit verslag.

Op de eerste twee vergaderingen van 7 en 21 januari 1991 werd op basis van de beleidsbrief en in aanwezigheid van Minister Weckx de problematiek in het algemeen onderzocht. De Minister verstrekte het Comité een zeer volledig overzicht dat vier belangrijke punten omvat : ten eerste, de algemene problemen ; ten

Garcia

tweede, Vlaanderen en Brussel en de huidige beleidsinstanties en beslissingen ; ten derde, de krachtlijnen van het te voeren beleid en ten vierde, de actievoorstellen op korte en middellange termijn. De uiteenzetting van de Minister gaf bovendien aanleiding tot een zeer boeiend debat. Voor de zeer interessante vragen en opmerkingen verwijs ik uiteraard naar het verslag zelf.

De vergadering van 4 maart 1991 werd vooral gewijd aan de culturele infrastructuur die in de beleidsbrief ruim aan bod komt, maar eigenlijk behoort tot de bevoegdheid van Gemeenschapsminister Dewael. In aanwezigheid van de Minister werd vooral over de overdracht van bevoegdheden van gedachten gewisseld. Ook de verhouding tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kwam uitvoerig aan bod. Artikel 65 van de Brusselwet bevat de mogelijkheid tot overdracht van de verordeningsbevoegdheden van de Vlaamse Raad naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Uiteraard rijst de vraag wat de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen en de Gemeenschapsminister van Cultuur in het bijzonder van plan zijn met de overdracht van de culturele infrastructuur. Tenslotte werd ook dieper ingegaan op de rol van Brussel als hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap, als stad met Europese roeping en als hoofdstad van het land. In het bijzonder werd aandacht besteed aan de problemen van Brussel als hoofdstad van de Vlamingen in een steeds uitbreidende Europese context.

Op 19 april 1991 werd in aanwezigheid van Minister Coens het toekomstperspectief van het Nederlandstalig onderwijs van nabij bekeken. Vooral de noodzakelijke ruimte voor eigen Brusselse accenten, de zogenaamde positieve discriminatie en bijzondere maatregelen voor Brussel, en enkele acute problemen, wekten de belangstelling van het Adviescomité op.

Tenslotte werden de vergaderingen van 15 en 30 mei 1991 gewijd aan het formuleren van aanbevelingen. Ei-

genlijk was het de bedoeling van het Adviescomité door het formuleren van deze aanbevelingen of conclusies de Openbare Vergadering op een zinvolle en vooral duidelijke wijze voor te bereiden. Het Comité was van mening dat het debat in Openbare Vergadering het best werd gestoeld op een aantal precieze voorstellen. De leden waren het over deze aanbevelingen overigens eenparig eens.

Ik zal deze aanbevelingen even in herinnering brengen. Ik citeer.

Ten eerste, de nieuwe institutionele structuren te Brussel, die bijgedragen hebben tot de participatie van de Brusselse Vlamingen aan het beleid van het Hoofdstedelijk Gebied, betekenen de bevestiging van de band tussen de Brusselse Vlamingen en de overige Vlamingen in de Vlaamse Gemeenschap.

Ten tweede, Brussel is de hoofdstad van ons land en van de Vlaamse Gemeenschap, een multiculturele stad met Europese roeping. Investeren in mensen, onderwijs en cultuur in Brussel is een blijvende opdracht voor de hele Vlaamse Gemeenschap.

Ten derde, de Vlaamse Raad zal er bij de uitoefening van zijn decretale en begrotingstaken voor zorgen dat aan deze relatie met Brussel een passende invulling wordt gegeven, rekening houdend met de algemene beleidslijnen van de Vlaamse Gemeenschap en met de specifieke noden en omstandigheden in Brussel.

Ten vierde, Brussel heeft een grote betekenis voor de hele Vlaamse Gemeenschap. Brussel heeft daarenboven een supraregionale en internationale uitstraling. Daar kan Vlaanderen zijn voordeel mee doen. Daarom zal een promotiebeleid worden gevoerd om de Vlamingen meer vertrouwd te maken met Brussel en het imago van de hoofdstad positiever te maken. Daarbij zullen ook initiatieven worden genomen om het gebruik van het Nederlands in Brussel te bevorderen.

Ten vijfde, de Vlaamse Gemeenschapscommissie is de instelling bij uitstek voor de lokale noden en behoeften van de Vlaamse Brusselaars.

Haar bevoegdheden en middelen moeten voortdurend worden aangepast aan de nieuwe doelstellingen.

Ten zesde, de Vlaamse Raad moet erop toezien dat er eenheid en samenhang is in het beleid van Vlaanderen ten aanzien van Brussel. Door integraal deel uit te maken van de ene grote Vlaamse Gemeenschap, kunnen de Brusselse Vlamingen voldoende kracht en dynamisme vinden om eigen accenten te leggen naargelang van de specifieke Brusselse omstandigheden. Er zijn positieve acties nodig om de Brusselse Vlamingen ten minste evenveel en even goede voorzieningen te geven als de rest van Vlaanderen. Dit aanbod van kwaliteitsvoorzieningen moet de Brusselse Vlamingen de mogelijkheid bieden om de concurrentie met de Franstalige initiatieven aan te kunnen. De positieve acties moeten eveneens bijdragen tot de uitbouw van de hoofdstedelijke en regionale centrumfuncties ten bate van Vlaanderen als geheel en Vlaams Brabant in het bijzonder.

Ten zevende, inzake de culturele infrastructuur dringen wij aan op een spoedige overdracht van de gebouwen die nodig zijn voor lokale culturele activiteiten van de Vlamingen in Brussel. Deze overdracht moet gepaard gaan met de overheveling van voldoende middelen om de culturele infrastructuur optimaal te laten werken, in stand te houden of te renoveren en, zo nodig, nieuwe en beter aangepaste infrastructuur te verwerven en ter beschikking te stellen.

Ten achtste, het onderwijs speelt in het geheel van de Brusselse voorzieningen een cruciale rol. De kwaliteit van dit onderwijs kan niet los worden gezien van de lokale concurrentie van het Franstalig onderwijs, van de rol die Brussel ook speelt en moet spelen voor Vlaams Brabant, van de strategische functie van Brussel in het kader van de Europese onderwijsprogramma's. Daarom dienen de bijzondere inspanningen voor het behoud en de kwaliteitsverbeteringen voor de Nederlandstalige onderwijsvoorzieningen in Brussel te worden gehandhaafd en, waar nodig, opgedreven. Met het oog op het behoud van

Garcia

de waaier van studierichtingen in het secundair onderwijs is er behoefte aan een rustpauze en aan een Brussels onderwijsstructuurplan, dat oog moet hebben voor de nodige stimuli om de doelstellingen van dit plan te verwezenlijken. Gelet op de bij uitstek multiculturele omgeving, is ook het handhaven en uitbouwen van het bicultureel onderwijs te Brussel noodzakelijk. In het Nederlandstalige HOBU-onderwijs te Brussel doet zich vooral de behoefte gevoelen aan adequate sociale voorzieningen.

Ten negende, op het domein van de persoonsgebonden aangelegenheden moeten bijzondere inspanningen worden geleverd in verband met de kwaliteitsondersteuning en moet een aanbod worden uitgebouwd dat is aangepast aan de noden van een grootstedelijk en multicultureel milieu. De persoonsgebonden infrastructuur met een lokale functie dient overgeheveld te worden naar de VGC. Deze overdracht moet gepaard gaan met de overheveling van voldoende middelen om deze infrastructuur optimaal te laten werken, in stand te houden of te renoveren en, zo nodig, om infrastructurele lacunes op te vullen. De onderlinge samenwerking en netwerkvorming tussen de verschillende Nederlandstalige voorzieningen moet worden gestimuleerd, onder meer rond de thuisverzorging, het ambulant welzijnswerk en de geestelijke gezondheidszorg. Er zal desgevallend met tweetalige of Franstalige voorzieningen worden samengewerkt op voorwaarde dat de Vlamingen gelijke kansen krijgen en als volwaardige partners worden aanvaard.

Ten tiende, de Vlaamse Gemeenschap zal er tevens over dienen te waken dat de initiatieven door hun omvang en vestiging bijdragen tot de leefbaarheid van Brussel. Een leefbaar Hoofdstedelijk Gebied is immers niet alleen belangrijk voor de Brusselaars zelf. Het kan ook bijdragen tot een vermindering van de druk op het hinterland, Vlaams Brabant.

Collega's, mogen deze aanbevelingen inspirerend werken voor de normaliter bij het einde van dit debat in te

dienen motie van aanbeveling.

De Voorzitter : Mevrouw Neyts-Uytbroeck heeft het woord.

Mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik sta hier op het spreekgestoelte met enigszins gemengde gevoelens. Eerst en vooral gevoelens van tevredenheid omdat de werkzaamheden in het Adviescomité zeer positief zijn verlopen en omdat alle deelnemers, ongeacht of zij tot de oppositie dan wel tot de meerderheid behoorden, hun best hebben gedaan om tot gemeenschappelijke standpunten te komen. Dit kwam onder meer tot uiting in het feit dat een aantal opmerkingen die ik had geformuleerd ten aanzien van de ontwerp-aanbevelingen niet alleen ernstig zijn genomen maar er voor 90 ten honderd in zijn verwerkt. Eveneens positief is het feit dat ook een aantal niet-ingezetenen van de hoofdstad - hiermee bedoel ik niet uitsluitend collega's uit Halle-Vilvoorde maar eveneens uit verder afgelegen gebieden van Vlaanderen, en uiteraard spreek ik daarmee geen waardeoordeel uit - eraan gehecht hebben aan deze besprekingen deel te nemen. Tevens ben ik van mening dat het soms wat men in diplomatieke termen noemt zeer openhartig gesprek tussen verkozenen uit Halle-Vilvoorde enerzijds en uit Brussel anderzijds ook verhelderend is geweest zowel voor de énen als voor de anderen.

Het wekt misschien verbazing dat er - ook al zijn wij vaak nog meer dan 15 kilometer van elkaar verwijderd - toch nog zoveel wederzijdse onwetendheid kan blijven bestaan. Het feit dat wij op het einde van de werkzaamheden van het Adviescomité hebben kunnen vaststellen dat wij de gevoelens van, ik durf niet zeggen onbegrip want dat zou te ver gaan, maar van onvoldoende vertrouwen hebben kunnen wegwerken is eveneens positief. Ook het eenparig goedkeuren van de aanbevelingen die aan het einde van het verslag zijn opgesomd is positief. Waar komen die gemengde gevoelens dan vandaan ?

Ten eerste stel ik vast dat ervandaag in dit halfrond nog minder aanwezigen

zijn dan in het Adviescomité. Men kan zich daarbij afvragen of wij een aantal weken esthetische oefeningen hebben gedaan dan wel geprobeerd hebben door te stoten naar de grond van de zaak, of, ernstiger nog, in hoeverre de aanbevelingen die wellicht ook in deze Vlaamse Raad zullen worden goedgekeurd, door de Brusselse Vlamingen ernstig zullen worden opgevat. De Brusselse Vlamingen zetten immers al jaren lang gezamenlijke oefeningen op papier. De vraag is of men al dan niet bereid is deze aanbevelingen op het terrein te verwezenlijken. Een belangrijk nieuw element dat met veel kracht naar voren is gebracht, zeker in het verslag, is het groeiende besef van de lotsverbondenheid tussen het Brusselse gebied en het omliggende gebied. U zult wellicht zeggen dat ik hiermee andermaal een open deur instamp, maar wij weten allemaal dat de Vlaamse bewegingen tot voor kort deze verbondenheid nog met man en macht ontkenen. Voortdurend overleg tussen alle Vlamingen blijft onontbeerlijk, wat er verder ook moge gebeuren met de administratieve en elektorale indeling van het gebied waarvan sprake.

De allereerste vaststelling in deze aanbevelingen, namelijk dat het in leven roepen van specifieke Brusselse instellingen - waarover wij niet allemaal even positief oordelen geen reden mag zijn om de institutionele politieke band tussen Vlaanderen en Brussel te verbeteren, is belangrijk. Het oprichten van een Hoofdstedelijk Brussels Gewest betekent niet dat de culturele, persoonsgebonden en gemeenschappelijke lotsverbondenheid tussen Brussel en de Brusselse Vlamingen enerzijds en Vlaanderen anderzijds zou zijn weggevallen.

Er wordt in deze aanbevelingen vanzelfsprekend gepleit voor extra middelen voor Brussel, zowel voor de culturele als voor de persoonsgebonden aangelegenheden als voor het onderwijs. Wij kunnen namelijk niet genoeg onderstrepen - de verslaggever heeft hierop ook gewezen - dat de onderwijsinstellingen in Brussel niet alleen leerlingen van families gevestigd in de 19 gemeenten ontvangen en daaraan onderwijs verstreken

Neyts-Uyttebroeck

ken. Het verzorgingsgebied van de Brusselse onderwijsinstellingen is dus veel ruimer dan alleen maar de 19 gemeenten. De steun aan deze onderwijsinstellingen kan dus niet louter en alleen worden beschouwd als een steun aan Vlaams Brussel zonder meer. Het onderwijs is en blijft de ruggegraat van de **gemeenschapsopbouw** in Brussel en van de verdere kansen van de Vlaamse Gemeenschap aldaar.

In deze aanbevelingen wordt tevens gepleit voor een spoedige overheveling, niet alleen van de culturele infrastructuur maar ook van de persoonsgebonden en welzijnsinfrastructuur met een globale functie.

Wij delen de mening van verschillende leden van de Executieve, met name dat de Vlaamse infrastructuur in Brussel, met een boven-lokale functie en uitstraling, inderdaad verder door dezelfde Vlaamse Executieve kunnen worden behartigd doch dat de infrastructuur met een hoofdzakelijk lokale functie en een rol zowel in de culturele sfeer als in de persoonsgebonden en in de welzijnssfeer best zou worden overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Omdat wij vele lessen hebben geleerd uit de institutionele perikelen vragen wij niet alleen een snelle overdracht ; wij vragen dat zij zou vergezeld gaan van de nodige middelen om deze infrastructuur te vervolledigen, te voltooien, te renoveren, en ook de nodige financiële ruimte om lacunes binnen deze infrastructures op te vullen.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, wij kunnen niet genoeg onderstrepen dat Brussel als geheel, en dus ook de Brusselse Vlamingen in dat geheel, met bijzonder grote uitdagingen wordt geconfronteerd ; uitdagingen die voortvloeien uit de wijziging van de bevolkingssamenstelling van Brussel is er slechts een voorbeeld van. Een andere uitdaging is ervoor te zorgen dat de kleinste gemeenschap van de twee binnen de nieuwe Brusselse instellingen niet zou worden gereduceerd tot een soort van vliegblad van de tweetaligheid en van het bi-

culturele in de zin van het Nederlands-Franstalige. Daarvoor hebben wij de steun van gans Vlaanderen nodig.

Het zou ook bijzonder jammer en betreurenswaardig zijn, en ook onbegrijpelijk, dat datzelfde Vlaanderen een stad, gevestigd aan de voorposten van het gebied - en ook van het culturele gebied niet verder zou koesteren, niet alleen met woorden maar ook met daden.

Het is met die hoop dat wij gezamenlijk hebben gestreefd naar eensgezinde aanbevelingen ; wij zijn daarin geslaagd en wij brengen ze onder uw aandacht, hopende dat u ze, net als wij, zal goedkeuren.

De Voorzitter : De heer De Vlieghe heeft het woord.

De heer W. De Vlieghe (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik deel enigszins het ongenoegen dat zoëven door de voorgaande spreker werd uitgedrukt. Het is inderdaad zo dat er voor dit debat bijzonder weinig belangstelling is. Blijkbaar zullen, grotendeels althans, de sprekers leden van de oppositie zijn, wat een vrij abnormale situatie is. Even abnormaal is dat vanuit de oppositie heel wat positieve punten zullen worden naar voren gebracht in verband met datgene wat in de werkgroep Brussel werd besproken.

Er was heel wat kritiek op de beleidsbrief van de Minister ; er werden verschillende grondige besprekingen gevoerd en er werden in de Commissie documentatie en gegevens naar voren gebracht, waardoor in heel wat zaken klaarheid werd gebracht. Er was een gemeenschappelijke verklaring, waaruit de bereidheid spreekt, in ieder geval van de werkgroep en vermoedelijk ook van de ganse Raad, om de situatie van de Brusselse Vlamingen sterk te blijven ondersteunen. Wij kunnen ons achter deze gemeenschappelijke verklaring scharen omdat de inhoud ervan positief is.

Sta mij toe nog een paar opmerkingen te maken, niet om kritiek te uiten, maar om op een paar niet vermelde punten te wijzen, verband houdende met de taak voor de toe-

komst. Het betreft twee aspecten : het belangrijkste aspect, namelijk het welzijnswerk, ontbrak vrijwel volledig in de oorspronkelijke doelstellingen van de Minister. Het verheugt ons dan ook dat in het negende punt van de verklaring daar behoorlijk wat aandacht werd aan besteed, maar toch zijn wij van oordeel dat de tekst enigszins vaag is. Er moeten immers bijzondere inspanningen worden geleverd. Positief is echter de aanbeveling dat de infrastructuur en de middelen zullen worden overgedragen voor wat betreft de zuiver Vlaamse instellingen.

Het moeilijkste probleem, met name het bicommunautaire probleem, werd niet aangeraakt. Dit heeft te maken met de problematiek van de OCMW's, van de sociale dienst, van de ziekenhuizen en dergelijke. Dit is binnen de situatie van de Brusselse Vlamingen altijd een oud zeer geweest. Hiervoor dient een actieve politiek te worden uitgewerkt, teneinde daar een grotere greep op te krijgen.

Mijn tweede aandachtspunt is de problematiek van de migranten.

Dit punt werd in het document niet weggemoffeld. Inderdaad, in de tekst over het onderwijs wordt gewezen op de noodzaak gebruik te maken van het feit dat Brussel een **multi-culturele** stad is en dat er bijgevolg multi-culturele accenten in het onderwijs dienen te worden gelegd. Het onderwijs is immers een ontzettend belangrijke factor in de verandering en de bewustzijns groei. Er dienen nog andere elementen in de strategie van toenadering te worden ingebouwd ; zij ontbreken nog, zowel in het beleid van de Minister als in de voorliggende nota.

Wij moeten komen tot een strategie van toenadering, van de erkenning van het multi-culturele ; het mag echter niet alleen om een erkenning gaan, maar er moet ook een actieve positieve politiek worden gevoerd. Wij Vlamingen in Brussel of in de onmiddellijke omgeving - ik reken mijzelf psychologisch ook tot de Brusselaars, alhoewel ik net buiten het Brussels Gewest woon - weten wat het betekent in een minderheids-situatie te verkeren ; wij waren enigszins

De Vlieghe

zins de vreemdelingen in Brussels, les flamins. De psychologische situatie is slechts tijdens de laatste jaren omgeslagen.

Uitgaande van vroegere ervaringen, meen ik dat wij thans een goede positie innemen, om ter zake een positieve politiek van toenadering te voeren, teneinde de instellingen waarover wij beschikken, niet alleen de scholen, maar ook de hele culturele sector, actief in te zetten om de samenleving in Brussel tussen de verschillende minderheden menselijker te maken en om contacten tot stand te brengen. Dit is een wens die in de toekomst waarschijnlijk nog veel meer zal worden geuit. Wij hopen dat wij er ook werk kunnen van maken. Het is niet omdat wij kritisch zijn en opmerkingen hebben gemaakt dat wij het werk van de Commissie zouden afkeuren. Integendeel, wat in het verslag van de Commissie staat, is volgens ons positief en AGALEV staat volledig achter de gemeenschappelijk voorbereide verklaring.

Wij hopen dat in de toekomst verder met onze wensen zal worden rekening gehouden omdat het een belangrijk onderdeel is van onze actieve politiek.

Wij zullen in afwachting daarvan de gemeenschappelijke verklaring goedkeuren. (Applaus .)

De Voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het is tamelijk bedroevend het aantal geïnteresseerden bij deze bespreking op één hand te kunnen tellen. Ik dank de verslaggever voor zijn uitmuntend verslag over de ettelijke vergaderingen die wij aan deze niet onbelangrijke problematiek hebben mogen wijden. Dat is op zichzelf reeds een verdienste, evenals een verdienste van de Minister, die met zijn beleidsbrief heel wat interessante zaken naar voren heeft gebracht. Trouwens, de ter beschikking gestelde documenten liegen er niet om.

De beleidsbrief van de Gemeen-

schapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden is een klare samenvatting van de diverse problemen en gevoeligheden, die binnen en buiten Brussel leven.

Alhoewel de beleidsbrief zeer voorzichtig is in zijn bewoordingen, kan er alleszins niet worden naast gekeken dat het verkrijgen van meer bevoegdheden en het bekomen van meer middelen de twee belangrijkste verzuchtingen blijken te zijn.

Op bladzijde 36 van de beleidsbrief staat een belangrijke zin die als volgt luidt : Het gewetensonderzoek waartoe de Vlaamse Brusselaars ons oproepen is verre van misplaatst, het is eerder een uitnodiging om een balans te maken. Einde citaat. Ik leg daarbij de nadruk op het woord balans, aangezien daar het schoentje nijpt.

In de Commissie heeft een langdurige discussie plaatsgehad over de gegevens die gedurende vele jaren werden verzameld, maar toch meen ik dat wij ten gronde nog onvoldoende gestoffeerd zijn, althans om een degelijke richting aan te wijzen. Dit wordt trouwens, weze het niet met zoveel woorden, in de beleidsbrief erkend.

De Minister besluit zijn beleidsbrief met de bedenking dat de discussie niet in de eerste plaats een discussie rond meer middelen mag blijven, maar wel over de na te streven doeleinden. Precies de vraag welke doeleinden wij moeten nastreven menen wij niet te kunnen beantwoorden, omdat de gegevens onvoldoende werden uitgediept.

Wij hebben tot in den treure besprekingen gevoerd over het precieze aantal Vlamingen in de Brusselse populatie.

Collega, mevrouw Neyts, zal het met mij eens zijn wanneer ik zeg dat veel werd geschreven over de tellingen of, zoals zij dat zegt, de neuzentellingen, evenwel met weinig resultaat.

Wij maken ons evenwel meer zorgen over het economisch aspect van deze problematiek. De beleidsbrief begint met erop te wijzen dat een globale, sociale, economische en politieke analyse, ons het volgende leert, enzo-

voort. Wij vernemen nergens welke de financiële draagkracht van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel is. Zijn het rijke of arme Vlamingen, wat op het eerste zicht misschien een nogal naïeve vraag is, maar uiteindelijk is deze toch niet onbelangrijk indien wij willen weten welke doeleinden wij nastreven en bekomen.

Welke taak en verantwoordelijkheden vervullen deze Vlamingen ? Wat is het gezinsbudget van de Brusselse Vlaming ? Is hij min of meer vermogend ? Dit belangrijk gegeven ontbreekt.

Ook de sociale analyse wordt onvoldoende gestoffeerd. In welke mate worden de Brusselse Vlamingen getroffen door werkloosheid ? In welke mate doen zij een beroep op de diverse sociale voorzieningen ? Collega De Vlieghe heeft reeds de nood onderstreept aan een meer precieze kijk op de ziekenhuissector. Maar ook over de rusthuissector en het OCMW-beleid beschikken wij over onvoldoende gegevens om in staat te zijn de beoogde doeleinden op een verantwoorde manier na te streven.

Ook de maatschappelijke analyse wordt verzwegen. Is de Brusselse Vlaming oud of jong ? Wordt de immigratie van Vlamingen in Brussel en de emigratie van Brusselse Vlamingen uit het Hoofdstedelijk Gebied voldoende doorgelicht en in rekening gebracht ? In de beleidsbrief verdedigt men dat heel wat Brusselaars hun stad verlaten vanwege de faciliteiten in de randgemeenten. Is dit wel voldoende bewezen ?

Dit is slechts een greep uit de ettelijke basisgegevens waarover we zouden moeten beschikken om de nagestreefde doeleinden meer precies te omschrijven. De balans kan zich niet beperken tot goedbedoelde en algemene vaststellingen. Ook de resolutie blijft in hetzelfde bedje ziek.

Uiteraard is het onderwijs zeer belangrijk. Aan de vele mensen in Vlaanderen die zich afvragen waarom wij ons dergelijk grote inspanningen getroosten voor de verzorging van de culturele en sociale uitstraling van de Vlamingen in Brussel, kan hier de motivatie worden uitgelegd.

Dielens

Wij hebben het Vlaamse onderwijs in Brussel gedurende al die jaren, misschien onvoldoende, maar alleszins maximaal, gesteund. Nu wij al die inspanningen hebben geleverd, hebben wij ook de plicht om de jongeren die de Vlaamse scholen hebben doorlopen volwaardige kansen te geven in hun leven als volwassenen. Vandaar onze bestendige inzet voor de zaak van de Brusselse Vlamingen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, het moet ons van het hart dat de verhouding tot het hinterland in zijn brede betekenis onvoldoende aan bod kwam. Ik weet dat dit niet tot de opdracht van het Adviescomité behoorde, maar in een tweede fase zou deze opdracht in die zin moeten worden uitgebreid omdat de Brusselse problematiek zodanig is verstrengeld met Vlaams Brabant en met heel Vlaanderen. Op dit ogenblik bekijkt men in de Vlaamse Executieve de problematiek in de rand en in Vlaams Brabant. Toch wil ik een lans breken voor een meer uitgebreide aanpak.

De problematiek van de huurprijzen en de woningprijzen in Brussel is evenzeer verweven met wat er gebeurt in de Brusselse rand. Die verstrengeling gaat ook op voor de verkeersinfrastructuur, voor de industrialisering en de ruimtelijke ordening in en om de hoofdstad. Wij moeten deze verstrengeling dan ook meer in de verf zetten.

De werkgroep Brussel is met zijn werkzaamheden gestart in 1986 en heeft ons op 9 mei 1989 een lijvig verslag toegestuurd. Naast een voorlopige inventaris van de knelpunten, legde de Gemeenschapsminister op 31 mei 1988 een beleidsnota voor aan de Vlaamse Executieve. Vandaag onderzoeken wij een nieuwe beleidsbrief. Wij juichen dit toe maar vragen tegelijkertijd dat dit geen eindpunt zou zijn maar een nieuwe vertrekbasis om de belangen van de Brusselse Vlamingen allen samen beter te kunnen behartigen.

De Voorzitter : De heer Vanhorenbeek heeft het woord.

De heer L. Vanhorenbeek (op de tri-

bune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, Brussel is een stuk van ons. De oud-voorzitter van onze partij, Vic Anciaux, heeft een boekje geschreven met de titel Brussel, een stuk van ons. Ik kan het aanraden dit boekje even door te nemen om aan te voelen hoe de Brusselaars, de Vlaamse Brusselaars of de Brusselse Vlamingen, over onze hoofdstad denken.

Wij hebben in het Adviescomité voor Brussel een aantal vergaderingen gewijd aan de beleidsbrief, die eigenlijk een poging is om een globaal concept op te stellen over het beleid ten aanzien van Brussel-Hoofdstad en hoe wij daar als Vlaamse Raad tegenover moeten staan.

De beleidsbrief geeft een overzicht van de maatregelen die reeds genomen zijn en de maatregelen die nog zouden moeten worden genomen in de toekomst opdat wij aan de doelstellingen, die wij zelf hebben vooropgesteld, kunnen tegemoetkomen.

Het verslag van de heer Garcia is — althans bij mij — vandaag met de post toegekomen. Ik betreurt dat het pas vandaag is gebeurd, tenzij de postbedeling in het Leuvense wat trager verloopt dan elders in het land.

Ik heb het verslag toch even diagonaal doorgenomen en twijfel er niet aan dat de heer Garcia zich uitstekend heeft gekweten van zijn taak de besprekingen in het Adviescomité zo exact mogelijk weer te geven.

Ik wens hier op de tribune enkele duidelijke krachtlijnen naar voren te brengen, krachtlijnen die wij ook hebben kunnen bespreken tijdens de vergaderingen van de Commissie. De Volksuniefractie blijft de klemtoon leggen op de verbondenheid van Vlaanderen met Brussel.

Wij mogen Brussel niet los laten. Brussel is een stuk van ons. De Vlaamse Gemeenschap in Brussel mag niet geïsoleerd geraken. Gelet op de bijzondere situatie van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel, vragen wij een positieve discriminatie. Wij steunen dan ook ten volle de poging van de heer Garcia om aan de decreten die uitgevaardigd zijn en

nog zullen worden uitgevaardigd, telkens een Brussels luik toe te voegen, zodat het decreet kan worden getoetst aan de Brusselse situatie.

Die verbondenheid tussen Brussel en Vlaanderen moet volgens ons ook tot uiting komen in een overdracht van bevoegdheden. Er moet eens en voor altijd klaarheid komen over de vraag welke materies hierbij moeten worden betrokken en wat er met de middelen moet gebeuren.

De Minister zelf heeft een aantal structurele overlegmogelijkheden aangereikt, waardoor de brugfunctie van Brussel duidelijk wordt aangeven. Hij heeft de nodige impulsen gegeven aan het Ministerieel Comité voor Brussel. Ik hoop dat deze zaak in de toekomst dan ook positief zal evolueren.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel zal in de toekomst op drie terreinen een hefboomfunctie te vervullen hebben : onderwijs, cultuur, welzijn en gezondheid. Wij hebben de nodige informatie gekregen over het onderzoek naar de basisproblemen van de Brusselse Vlamingen. Die informatie moet het mogelijk maken de passende besluiten te nemen.

Brussel is en blijft dus de hoofdstad van Vlaanderen met een centrumfunctie voor Vlaams Brabant. In dit verband wil ik toch even wijzen op het sociale aspect van de stijgende gronden huurprijzen in Brussel-hoofdstad en in de rand. Hierdoor worden wij geconfronteerd met een vlucht uit de stad en uit de rand, zodat mensen met bescheiden inkomens nog moeilijk een leven kunnen opbouwen in Vlaams Brabant.

Vlaanderen moet via Brussel werken aan zijn internationale uitstraling. Minister Weckx heeft reeds een actie opgezet om Brussel te promoten. Er werd een stripverhaal over de Vlaamse Gemeenschap in Brussel uitgegeven in verschillende talen. Dit is een heel mooi initiatief. Ik hoop dat er veel exemplaren van dit stripverhaal de wereld zullen worden ingestuurd en op de goede plaatsen zullen terecht komen. Ik heb echter ervaren dat scholen die het stripverhaal aan-

Vanhorenbeek

vragen, twee of drie exemplaren toegestuurd kregen, terwijl er twintig tot dertig leerlingen in een klas zitten. Wanneer wij Brussel willen promoten met een stripverhaal, moeten wij er ook voor zorgen dat er voldoende exemplaren in voorraad zijn.

De heer A. Denys : Ik vraag mij af of een stripverhaal voldoende is om Brussel in Parijs te promoten.

De heer L. Vanhorenbeek : Mijnheer Denys, ik heb alleen ervaren dat enkele Vlaamse klassen moeilijkheden ondervonden doordat zij onvoldoende stripverhalen in het Nederlands hebben ontvangen.

Brussel blijft een thuis voor de Vlamingen, althans dat zou het moeten. Wij wensen op Brussel een duidelijk Vlaams kwaliteitslabel te plakken. Aangezien het Nederlandstalig onderwijs in Brussel harde noten moet kraken, zullen wij de nodige kredieten moeten vrijmaken om het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te bevorderen en te verbeteren.

Brussel moet voor iedereen, van welke sociale komaf ook, een woonstad blijven, waarvoor degelijke Vlaamse sociale maatregelen - zoals vermeld in de beleidsbrief - moeten worden genomen.

Ik doe derhalve een oproep vanop de tribune om Brussel niet uit te breiden, maar de woongebieden te Brussel in te breiden. Zo zal Brussel een hoofdstad blijven van en voor Vlamingen. Mijnheer de Minister, ik hoop dat deze beleidsbrief geen dode letter blijft maar tot realisaties mag leiden. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Eric Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, doordat ik in de mediacommissie aanwezig moest zijn, heb ik jammer genoeg niet de uiteenzetting van de vorige sprekers gehoord.

Ik dank de verslaggever voor zijn uitstekend verslag dat een correcte weergave was van de gevoerde be-

sprekingen in Commissie.

Het Adviescomité Brussel werd opgericht om de institutionele band tussen de Brusselse Vlamingen en Vlaanderen te beklemtonen. Hoewel de nieuwe structuren -kansen hebben geboden op grotere participatie, schuldte er immers ook een gevaar in. Zo hebben een aantal politici die niet behoren tot het Hoofdstedelijke Gebied zich gedistancieerd van Brussel en de Brusselse Vlamingen. Zij zijn de mening toegedaan dat Brussel, nu het over eigen instellingen beschikt, maar de eigen boontjes moet doppen. Vlaanderen heeft genoeg eigen moeilijkheden in de grootsteden, Gent en Antwerpen, bijvoorbeeld het migrantenprobleem om op te lossen. Gelukkig moet ik toch vaststellen dat hier vandaag twee leden uit Oost-Vlaanderen aanwezig zijn om deel te nemen aan dit debat.

Ik herinner in dit verband aan de enquête die in opdracht van Minister Weckx werd uitgevoerd. Deze heeft uitgewezen dat Brussel geen al te goed imago heeft in de rest van Vlaanderen en dat de Vlaming Brussel eigenlijk niet als zijn hoofdstad beschouwt.

Het is bijgevolg nodig dat de Vlaamse Raad, samen met het Comité Brussel, aan de band Brussel-Vlaanderen een concrete gestalte geeft. Nochtans kan niet worden ontkend dat er inspanningen ten voordele van Brussel worden geleverd. De jongste drie jaar is de dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie sterk toegenomen. In 1986, 1988 en 1991 bedroeg zij respectievelijk 223 miljoen, 274 miljoen en 375 miljoen. De globale inspanning is ook belangrijk. De Minister rekende ons voor dat het in totaal om 10,5 miljard gaat of 5,8 ten honderd van het budget van de Vlaamse Gemeenschap en dit terwijl de Brusselse Vlamingen maar 3 à 4 ten honderd van de totale Vlaamse bevolking uitmaken. We kunnen dus zeggen dat een serieuze inspanning voor het Vlaams onderwijs in Brussel wordt gedaan.

De hearings met Minister Coens hebben uitgewezen dat aangepaste normen voor het onderwijs in Brussel nodig blijven, zeker voor het middel-

baar onderwijs en het muziekonderwijs. De Minister zei dat als de inspanning voor Vlaanderen gelijkgesteld wordt met 100 voor Brussel een coëfficiënt van 136 wordt bereikt. Tijdens de discussie in de Commissie is gepleit, onder meer door mevrouw Neyts en door de heer Garcia, voor een rustpauze in het onderwijs. Deze wens komt overigens ook tot uiting in de motie van aanbeveling. Na de goedkeuring van de opeenvolgende onderwijsdecreten en de oplegging van nieuwe normen wordt het tijd om vast te stellen dat we in een bepaalde richting niet te ver moeten gaan. We moeten er rekening mee houden dat het lager onderwijs in Brussel een sterke aangroei kent, onder meer omdat het kinderen aantrekt uit taalgemengde gezinnen. Die aangroei zal over enkele jaren te merken zijn in het middelbaar onderwijs. Het zou dus verkeerd zijn nu al de deuren van sommige scholen te sluiten of te be- ginnen met afbouwen als er over enkele jaren weer meer kinderen Vlaams middelbaar onderwijs zouden volgen. De CVP-fractie ondersteunt dan ook het structuurplan dat is aangekondigd.

Inzake cultuur hebben wij een hearing gehad met Minister Dewael. In de motie wordt gepleit voor een overdracht naar de Brusselse Vlamingen van culturele infrastructuur met de daarbij horende middelen. Het is bekend, en ook enquêtes hebben dit bewezen, dat Brussel voor vele Vlamingen een economische betekenis heeft, maar niet als een culturele hoofdstad wordt beschouwd. Het moet toch mogelijk zijn in Brussel onze cultuur kwalitatief te promoten in de ruimste betekenis van het woord, zeker op een ogenblik dat Brussel een Europese dimensie krijgt en meer en meer een multiculturele stad wordt waar op termijn iedereen tot een minderheid zal behoren. Het is verkeerd te denken dat Brussel een louter francophone stad zou zijn. Het telt immers 120.000 EG-burgers en een aanzienlijk aantal niet EG-burgers.

— De heer De Beul, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op

Wij mogen echter niet blind zijn voor

Van Rompuy

veranderingen die zich in de komende jaren zullen voordoen. Indien in de komende jaren 120.000 EG-burgers en tienduizenden migranten die ingevolge de recent goedgekeurde wet de Belgische nationaliteit zullen verwerven stemrecht krijgen, moeten wij eens nadenken over onze vertegenwoordiging in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. Er zijn nu elf Vlaamse verkozenen op de vijftienzeventig. Er zal toch een minimum vertegenwoordiging in Brussel nodig zijn. Dit is een zaak waarmee wij op termijn rekening zullen moeten houden. Als de EG-burgers stemrecht krijgen zal de vraag rijzen naar een minimum vertegenwoordiging van de Vlamingen in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. Wij moeten alles doen - dat is de grote inzet van het debat over Brussel - om ervoor te zorgen dat de EG-burgers niet automatisch voor Franstaligen stemmen. Wij moeten ervoor zorgen dat de Eurofobistische sfeer die soms wordt gecreëerd door bepaalde personen uit de Vlaamse beweging niet automatisch wordt vertaald in een stemgedrag ten voordele van de Franstaligen. Wij moeten ter zake zeer behoedzaam opereren. Wij mogen echter ook niet blind zijn. Guido Tastenoye heeft een boek geschreven over Vlaams Brabant en Brussel. Hij pleit ervoor om, indien er stemrecht komt voor de EG-burgers, alsook voor de derde generatie - migranten, die automatisch Belg zullen worden - de komende problemen te onderzoeken.

Ik heb steeds de wet verdedigd. Bij nieuwe evoluties moeten wij rekening houden met een aantal hypothesen en ontwikkelingen.

De heer A. Denys : Ik begrijp de gedachtengang van uw partij ter zake niet. De heer Martens solliciteert naar Franstalige stemmen. Hij spreekt een heel andere taal dan de taal die u nu spreekt. Dat stoort mij. Niemand weet nog welk standpunt de CVP in die materie inneemt.

De heer E. Van Rompuy : Eerste Minister Martens zal in Brussel een viertalige campagne voeren.

Ik heb het boek gelezen van Guido Tastenoye, uw goede vriend en onverdacht Vlaming, die in zijn boek pleit voor Brussel als een viertalige stad met faciliteiten, ook voor de Engelstaligen en Duitstaligen. U zoekt spijkers op laag water. Eerste Minister Martens is in éénklank met het meest flamingantistische boek dat de laatste maanden over Brussel is verschenen.

De heer A. Denys : Sta mij toe nog een vraag te stellen over een materie die u zeer goed kent. Waarom gaat hij plotseling akkoord om het kijken luistergeld volledig te laten overhevelen ? Zegt Eerste Minister Martens plotseling er mee akkoord te gaan - het is iets anders maar het heeft er mee te maken - met de bedoeling naar Franstalige stemmen in Brussel te mikken ?

De heer E. Van Rompuy : Dat is een ander debat, waarop ik nu niet dieper wens in te gaan.

In punt 2 van de motie van aanbeveling hebben wij er de nadruk op gelegd. Brussel is de hoofdstad van ons land en van de Vlaamse Gemeenschap. Het is een multi-culturele stad met een Europese roeping. Investeren in mensen, onderwijs en cultuur, is een blijvende opdracht van de hele Vlaamse Gemeenschap. Het is belangrijk dat wij die strijd niet opgeven maar dat wij ook oog hebben voor de toekomst. Wij zullen dus een aantal institutionele waarborgen moeten inbouwen.

Wij moeten ons hoeden voor Brussel als zijnde een vierde gemeenschap. De Vlamingen hebben een consensus bereikt. Zij hebben jarenlang gevochten voor de band tussen Brussel en Vlaanderen via de Vlaamse Gemeenschap, om gestalte te geven aan onderwijs, cultuur en persoonsgebonden aangelegenheden. De Brusselse Vlamingen maken integraal deel uit van de Vlaamse Gemeenschap. Het zou een historische fout zijn mochten wij in de val trappen die door bepaalde Franstaligen werd opgezet om de gewestbevoegdheden over te hevelen naar de Gemeenschap, wat op termijn een vierde Gemeenschap zou creëren en waardoor de Brusselse Vlamingen zouden te

recht komen in een heel andere structuur, waardoor de band met Vlaanderen zou worden doorgesneden. De CVP-fractie steunt dan ook de belangrijke punten die in de beleidsbrief zijn opgenomen en die Minister Weckx ook heeft toegelicht. Wij moeten inderdaad nadenken over het zoveel mogelijk overdragen van bevoegdheden naar de Brusselse Vlamingen. Dit moet niet ideologisch, maar sectorieel worden bekeken. In Leuven wordt op het ogenblik ter zake een studie gemaakt. Mijnheer de Minister, kan u ons misschien meedelen hoe ver deze studie reeds is gevorderd en wat de eventuele conclusies ervan zijn ? Ook voor het imago van Brussel moeten grote inspanningen worden geleverd. Wij moeten af van de anti-Brussel-strekking, die Brussel voorstelt als een vreemde stad. Brussel moet worden bekeken als een multiculturele hoofdstad met een sterk aanbod van Vlaamse cultuur.

Mijnheer de Voorzitter, tot deze enkele beschouwingen beperk ik mijn uiteenzetting. De CVP-fractie zal de motie die het resultaat is van de besprekingen van de beleidsbrief, ten volle steunen. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Garcia heeft het woord.

De heer R. Garcia (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat het nu niet het ogenblik is om onze spijt te uiten over het feit dat bepaalde aanbevelingen misschien niet voldoende concreet zijn uitgewerkt. Ik geloof dat het nu niet het ogenblik is om onder elkaar te discussiëren hoe de tien punten van deze aanbevelingsbrief in concreto moeten worden uitgewerkt. Ik geloof ook dat het nu niet het ogenblik is om te zeggen in welke mate de Brusselwet in de toekomst moet worden gewijzigd om de Vlamingen in Brussel meer institutioneel impact te geven. Ik geloof in tegendeel wel dat wij ons genoegen moeten uiten, en ik doe dat dan ook, over het feit dat vandaag tien punten van aanbeveling in de Vlaamse Raad worden besproken. Ik herinner u eraan dat de oprichting van de het Vast Comité Brussel niet zomaar van een leien dakje is gegaan. Een jaar gele-

Garcia

den was niet iedereen ervan overtuigd dat er zo een vast comité moest komen. Een aantal zeer prominente Brusselse Vlamingen en ikzelf hebben ervoor gepleit dat de acties van de Werkgroep Brussel, die gedurende enkele jaren actief is geweest, moesten worden voortgezet en dat de werking op een of andere wijze geïnstitutionaliseerd moest worden. Ik herinner mij nog dat de Voorzitter, de heer Vanvelthoven, na verscheidene uiteenzettingen, waaronder de mijne, heeft verklaard dat het Vast Comité Brussel er in de Vlaamse Raad zou komen en dan, zijn de zaken vooruitgegaan. Wij danken hiervoor de heer Vanvelthoven. Uiteraard zijn de aanbevelingen in het algemeen gesteld; het zouden anders geen aanbevelingen zijn. Dit is het begin van een nieuw overdachte en geherstructureerde politiek. Dat is trouwens de zin van aanbevelingen.

Ik nodig ieder van u uit, vooral degenen die niet de gelegenheid hadden actief aan al de besprekingen deel te nemen, om deze aanbevelingen zeer aandachtig te lezen. U zal dan merken dat er een groot verschil is in tegenstelling tot vroeger, toen er veel werd gediscussieerd en er onbegrip heerste tussen de Brusselse Vlamingen en de Vlamingen van het moederland. De tien aanbevelingen bevatten belangrijke elementen waar de Brusselse Vlamingen al lang hadden om gevraagd, die ze hadden vooropgesteld en voorgesteld en bijna op hun knieën afsmeekten. De Vlaamse Raad zette de deur echter slechts op een kiertje. Met de huidige aanbevelingen kunnen de Brusselse Vlamingen naar mijn oordeel echter wel tevreden zijn. Ik ben hoe dan ook tevreden.

Vervolgens zal u bij het lezen van de aanbevelingen ontdekken dat uit de meeste, zometert uit alle punten blijkt dat zeer duidelijk wordt vooropgesteld dat er één Gemeenschap bestaat, met name de Vlaamse Gemeenschap en dat wij een politiek moeten voeren die zowel aan de Brusselse Vlamingen als aan heel Vlaanderen voordeel moet bieden in een en dezelfde lotsgebondenheid,

ieder met zijn eigen specificiteit. Dat is de diepe zin van deze aanbevelingen.

Vanop deze tribune wens ik te onderstrepen dat de Vlaamse Raad een onvergeeflijke historische fout zou begaan - misschien niet door onwil, maar door onwetenschap al is dat even bezwaarlijk - door ervan uit te gaan dat de Brusselwet zoals zij nu bestaat de problemen voor de Brusselse Vlamingen oplost. Dat is niet zo. De Brusselwet is ten hoogste een instrument dat de Brusselse Vlamingen een beetje meer inspraak geeft in het politiek leven van het Brusselse deelgebied. Waarschijnlijk zou dit instrument wel kunnen worden verbeterd, maar dat is vandaag onze bedoeling niet. Onze bedoeling is ons akkoord te verklaren met de inhoud van de tien aanbevelingen die ons worden voorgelegd. De SP is het eens met de aanbevelingen en zal ervoor zorgen er in de komende maanden en jaren een verregaande concrete opvulling aan te geven.

Collega's, begrijp dat onze politiek die er moet in bestaan de aanbevelingen concrete vorm te geven het beste maar eveneens het enige wapen is dat met zekerheid het ontstaan van een vierde gemeenschap in Brussel moet afremmen, want dat is potentieel gevaar. Het is niet zoals sommigen hier hebben gedacht een wens van de Brusselse Vlamingen; integendeel, de Brusselse Vlamingen trachten u de ogen en oren te openen om u te wijzen op dat gevaar ten einde alles in het werk te stellen om dit te verhinderen. Het vermijden van dat potentieel gevaar ligt besloten in de concrete uitvoering tijdens de eerstvolgende maanden van de tien opgesomde punten. De SP zal uiteraard in die zin de aanbevelingen steunen.

De Voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik ben geen Brusselaar, ik woon aan de grens van Nederland met Vlaanderen, dus wat men noemt ver van Brussel.

Wat stel ik nu vast in binnen-Vlaanderen? Er is een periode geweest dat

er vanuit Vlaanderen zeer grote belangstelling voor Brussel bestond. Dit was de resultante van de vijandigheid in Brussel. Het was een vorm van these/anti-these waaraan men nu voorbij is. In Vlaanderen voelt men Brussel niet meer aan als een vijandelijk gegeven, maar er dreigt nu een ander gevaar, de onverschilligheid. De onverschilligheid is een groter probleem dan de sterke emotionele verbondenheid met Brussel die er in Vlaanderen bestond als een reactie op de vijandelijkheden van de Franstaligen. De politiek van de Vlaamse Executieve, meer bepaald van de Minister die Brussel tot zijn bevoegdheid heeft, moet erop gericht zijn deze onverschilligheid om te buigen. De Vlaamse Minister van Cultuur, de heer Dewael, is ook ten volle Minister van Vlaamse Cultuur in Brussel. Hij moet daarvan gebruik maken. De Minister van Onderwijs, de heer Coens, is ook voor honderd ten honderd Minister van Onderwijs in Brussel en moet een oplossing bieden voor de speciale problemen die verbonden zijn aan het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Wij moeten consequent zijn en daarvoor desnoods meer geld op tafel leggen.

Mijnheer de Minister, er bestaat een dag van het openbaar vervoer. Een belangrijk deel van de Vlaamse bevolking stapt dan op de trein en kiest voor een dagje aan de kust of in de Ardennen. De Vlaamse Executieve moet volgens mij ook propaganda kunnen voeren om daaraan een dag te Brussel te koppelen. Men moet de Vlamingen naar Brussel lokken, niet om te betogen, maar gewoon uit interesse voor hun eigen hoofdstad. De Vlamingen bezoeken Praag, Wenen, Parijs, maar uit de enquête blijkt dat zij niet naar Brussel komen als het niet echt nodig is. Dat is onbegrijpelijk en wellicht te wijten aan de onverschilligheid. Wij moeten daaraan echter iets doen. Wij hebben op de televisie al enkele weken de spots over de Vlaamse Raad gezien. Ik heb er enkele gezien en volgens mij brengen zij niet veel aarde aan de dijk. Het moet toch ook mogelijk zijn om Brussel in onze media aan de man te brengen, maar daarvoor zal geld nodig zijn. Het moet mogelijk zijn om bijvoorbeeld om de vijf jaar in Brus-

Van Grembergen

sel een belangrijke tentoonstelling in te richten. Wij gaan met Ensor naar Parijs, wat schitterend is. Ik heb daarop geen commentaar. Waarom zouden wij in Brussel niet eens een prestigieuze tentoonstelling inrichten over het Vlaamse wandtapijt, dat wereldberoemd is. Madrid en Londen hangen er vol van. Het Vlaams wandtapijt geniet een wereldwijde faam. Het betekent een ongelooflijk patrimonium voor Brussel als Vlaamse stad en, door zijn vormgeving, voor de Vlaamse Cultuur. Waarom zouden wij een dergelijke tentoonstelling dan niet inrichten? Wij moeten het in Brussel immers niet hebben van de kwantiteit. Integendeel, de kwaliteit van onze aanwezigheid is belangrijk zowel op cultureel gebied als wat onze economische toestand betreft. De mogelijkheden van Vlaanderen gelden ook voor Brussel aangezien Brussel aanleunt bij de partner van wie hij het meest kan verwachten. Vlaanderen heeft een belangrijke rol te vervullen in het sociaal-maatschappelijk overleg. Wij hebben iets te bieden, niet alleen op het culturele vlak, maar ook op de andere maatschappelijke terreinen.

De Vlaamse Executieve zou er een erezaak van moeten maken om Vlaanderen op zijn best te tonen, niet met betogingen, maar met manifestaties die aantonen wat wij zijn en wat wij kunnen. Op die wijze zal de aantrekkingskracht ook op de Europese ambtenaren en de Europese instellingen worden uitgeoefend. Wij moeten hen niet met vijandigheid benaderen, maar tonen wat wij hen te bieden hebben, niet alleen op culinair gebied - ook dit is belangrijk - maar ook op allerlei andere domeinen. Dan ben ik niet bang dat de Vlamingen in Brussel een uitstervend ras zijn. Zij zullen zichzelf zijn, in de positieve betekenis van het woord.

Ik ben het dus niet eens met het Vlaams Blok, dat afwezig is bij dit politiek gesprek. Zij, die in al hun publikaties verkondigen de behoevers van de waarheid te zijn, van de politieke deontologie en van de zorg voor Vlaanderen en Brussel, stellen separatisme voor als oplossing. Dit

kan echter geen oplossing bieden, integendeel, het zal de breuk tussen Vlaanderen en Brussel bewerkstelligen. Zij zijn niet aanwezig bij dit debat, waarschijnlijk zijn zij dwaze pamfletten aan het schrijven.

Een politiek belangrijker punt is dat de Walen zich terugplooiën op Wallonië en op Namen. Dat is hun keuze, maar het betekent dat er een politiek vacuüm ontstaat voor die gemeenschap die zich, aangepast aan deze tijd, met de mogelijkheden van deze tijd, met de culturele en intellectuele inhoud van deze tijd, aanbiedt in Brussel. Als dat vacuüm er is, hebben wij dus een kans, niet uit een gevoel van meerderwaardigheid, maar eenvoudig door te tonen dat wij er zijn, dat wij dialogeren, overleggen en laten zien dat wij het beste willen voor Brussel, ook wat zijn structuren, zijn ruimtelijke ordening en zijn migrantenprobleem betreft. Daarvoor zal de Vlaamse Executieve mede verantwoordelijk zijn, ook financieel indien nodig.

Dit was de mening van een woordvoerder uit het grensgebied. Ik hoop dat hierdoor vanuit Vlaanderen de grote belangstelling blijkt voor onze eigen hoofdstad, niet alleen met woorden, maar hopen dat de Vlaamse Regering in haar hoofdstad Brussel een positief beleid uitwerkt, samen met de collega's die voor de gemeenschapsbevoegdheden verantwoordelijk zijn. Wat de gewestelijke materies betreft moeten zij de ruimtelijke problemen tussen het Vlaams Gewest en het Brusselse Hoofdsteljk Gebied oplossen. (**Algemeen applaus**)

De Voorzitter : De Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, aan het einde van dit debat dank ik op mijn beurt de verslaggever, de heer Garcia, voor zijn uitstekend verslag. Tevens dank ik de voorzitter van de Commissie, de heer Van Rompuy, voor de wijze waarop hij de debatten heeft geleid en ook voor de zeer concrete aanbevelingen die samen met alle commissieleden en bij unanimité - wat eerder uitzonderlijk is - tot stand zijn gekomen.

Ik overloop samen met u het debat. Ik dank de sprekers voor hun uiteenzetting waarbij zij getracht hebben het debat te verruimen, wat in de Commissie waarschijnlijk wegens tijdsgebrek niet is gebeurd.

Mevrouw Neyts, ik richt mij tot u met gemengde gevoelens. Uitgaande van de beleidsbrief die ik eind november van vorig jaar in de Vlaamse Raad heb ingediend en die de aanleiding was voor dit debat, voel ik mij gelukkig omwille van het feit dat die beleidsbrief tot een goede bespreking heeft geleid, die een aantal conclusies heeft opgeleverd. Sommigen vonden die conclusies te algemeen, ik geef toe dat er een aantal algemene aanbevelingen zijn maar hij bevat ook concrete ideeën waarvan de Executieve nu al werk kan maken.

Ik weet dat minister Dewael het hierover met mij eens is vermits er een bilateraal overleg bestaat tussen beide kabinetten in verband met de culturele infrastructuur en de overdracht die nog zou kunnen worden gerealiseerd met het oog op de totstandkoming van de begroting voor 1992.

Concreet wil ik op mijn beurt ook wijzen op het gebrek aan belangstelling. Misschien is dit te wijten aan het onderwerp maar wellicht aan het feit dat op het ogenblik dat het debat begon een zestal Commissies aan de gang waren, wat sommige mensen heeft belet hier aanwezig te zijn. Aan de andere kant vind ik het een positief gegeven dat merkwaardige uiteenzettingen zijn gehouden door niet-Brusselaars, die aangetoond dat er in Vlaanderen geen onverschilligheid bestaat ten aanzien van de hoofdstad Brussel. Ik meen dat de heer Van Grembergen in dit opzicht de nagel op de kop heeft geslagen. Na de inzet van de voorbije twintig jaar meent men dat er niets meer te doen valt. Men zegt gemakkelijk dat Brussel zijn eigen instellingen heeft of dat Brussel nu maar zijn plan moet trekken. Het gevaar is niet denkbeeldig dat de lotsverbondenheid, tussen Vlamingen van binnen en buiten Brussel die eigenlijk nog sterker zou moeten zijn dan ooit, stilaan ver-

Weckx

dwijnt.

De aanbevelingen, die in de Commissie werden verwoord, tonen duidelijk aan dat de Vlaamse Raad een andere richting wenst in te slaan, dat hij inderdaad de band tussen de Vlamingen in Brussel en buiten Brussel meer dan ooit wil aanhalen.

Mevrouw Neyts heeft eveneens gevraagd : "Quid met de tenuitvoerlegging van deze aanbevelingen ?". Zij heeft ook uiting gegeven aan een zekere vorm van scepticisme.

Ik meen dat het een belangrijk document is. Wij zijn weliswaar op het einde van de legislatuur, maar ik ben echter van oordeel dat, wanneer een nieuw Vlaams regeerakkoord op het einde van dit jaar of begin volgend jaar moet worden genegocieerd, geen enkele partij deze beleidsnota over het hoofd zal kunnen zien. Ik hoop inderdaad dat de resolutie of de motie met unanimiteit kan worden goedgekeurd. Het zal niet eenvoudig zijn nog binnen deze legislatuur, bij gebrek aan tijd, bepaalde aanbevelingen in concrete maatregelen om te zetten. Zoals gezegd, ben ik er echter van overtuigd dat het een zeer belangrijk document zal zijn bij de onderhandelingen, die aan de basis zullen liggen tot het sluiten van een nieuw regeerakkoord. Geen enkele fractie zal zich kunnen veroorloven dat geen concrete maatregelen in het belang van de hoofdstad worden ingeschreven.

Mijnheer De Vlieghe, uw uiteenzetting heeft mij aangenaam verrast. Ik wist wel, voortgaande op de besprekingen in de Commissie, dat u in de richting van de aanbevelingen zou meegaan en ik ben blij dat ook AGALEV, zo heb ik het althans begrepen, achter deze aanbevelingen staat. U heeft een aantal kritische bemerkingen gemaakt - misschien niet helemaal ten onrechte - in verband met het welzijnswerk, of beter gezegd inzake de persoonsgebonden materies die in de beleidsbrief zijn opgenomen. Wij hebben inderdaad nog geen uitgewerkte beleidsvisie op deze gelegenheden. In tegenstelling tot cultuur en onderwijs in Brus-

sel — materies waarvoor de Vlaamse Gemeenschap reeds sinds 1970 bevoegd is, tenminste wat cultuur betreft — hebben wij inzake welzijnswerk en gezondheidsmateries nog geen traditie. De traditie inzake cultuur is sinds 1971 ook mede tot stand gekomen dankzij de inspanningen van de Nederlandse Cultuurcommissie. Maar, het is slechts sinds de laatste grondwetsherziening van 1988 dat ook de bevoegdheid inzake de welzijns- en gezondheidssector aan Brussel werden toegespeeld, meer bepaald aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Bijgevolg is het juist dat wij op dat vlak nog niet voldoende de beleidsbrief en waarschijnlijk ook de aanbevelingen niet voldoende hebben kunnen uitwerken ; het is eerder nog wat zoeken.

Desbetreffend deel ik u mede dat wij ongeveer een jaar geleden een studieopdracht hebben toegekend aan een studiebureau - dit komt enigszins tegemoet aan wat ook de heer Dielens heeft gevraagd - om uit te zoeken welke anno 1991 de concrete noden van de Vlamingen in Brussel zijn inzake de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen. Dit verslag zal in de loop van de maand juli worden gefinaliseerd. Zeker in de Werkgroep Brussel zullen wij nog de kans hebben om, op basis van dit verslag onder meer, verder te werken aan een beleid in deze zeer belangrijke sector van de persoonsgebonden materies.

Over de problematiek van de migranten hebben wij wel even gepraat. Maar, ook in de Commissie werd bij unanimiteit beslist dat, vermits binnen de Vlaamse Raad de Werkgroep Migranten bestaat, die geregeld vergadert en werkt aan een beleidsdocument, wij geen speciaal luik over de migranten in de aanbevelingen van de Commissie Brussel moeten uitwerken. Omwille van het feit dat het migrantenbeleid van de Vlaamse Gemeenschap — waarvan de coördinerende Minister de heer Lenssens is, hier aanwezig — moet er geen specifiek migrantenbeleid worden gevoerd voor Brussel, maar moet er wél een globaal migrantenbeleid worden gevoerd, waarin uiteraard Brussel, via zijn specificiteit, aan bod moet komen.

Dit is de reden waarom de Commissie bewust — en ik heb de discussie meegemaakt — geen specifieke aanbeveling over de migranten heeft naar voren gebracht, ten einde de werkzaamheden van de Werkgroep van de Vlaamse Raad, die inzake migrantenbeleid aan een standpunt werkt, niet te doorkruisen.

De heer Dielens heeft nog een aantal vragen gesteld. Hij vraagt onder meer of de tekst wel voldoende gestoffeerd is. U weet dat zowel de administratie als mijn kabinet getracht hebben, een aantal documenten, die als bijlage bij het verslag zijn gevoegd, op te stellen, onder meer een aantal statistische en andere gegevens. Dit werd trouwens reeds door de heer Dillens in de Commissie gevraagd ; hij heeft bovendien gezegd dat deze zaak in feite nog verder moet worden uitgewerkt. Ik deel hem mee dat, naast de studie over de welzijns- en gezondheidssector, tegen het einde van de maand juli, contractueel het eerste deel van de studie over de problematiek van de delegatie, die juridisch en institutioneel niet zo eenvoudig is, zal rond zijn, alsook het eerste deel van een studieopdracht die wij anderhalf jaar geleden hebben gegeven over taalverwerving Nederlands voor anderstaligen in het onderwijs.

Mijnheer Dielens, op dat vlak zullen wij dus onze beleidsbrief verder kunnen aanvullen met een aantal deelstudies die tijdens de komende maanden zullen afgewerkt zijn. Ik ben het eens met de heer Dielens wanneer hij zegt dat dit document geen eindpunt mag zijn, maar een begin. Ik heb in mijn inleiding reeds verwezen naar het feit dat ook bij het opstellen van het volgend regeerakkoord met dit document rekening zal moeten gehouden worden.

Thans kom ik tot de uiteenzetting van de heer Van Horenbeek.

Brussel is inderdaad een stuk van ons ; hij heeft verwezen naar een beroemd auteur, die in dat verband een werk heeft geschreven. Men vindt inderdaad de positieve discriminatie daarin terug ; persoonlijk meen ik dat de term positieve actie beter is omdat hij minder negatief overkomt

Weckx

in een aantal elementen van de aanbevelingen aan de Raad.

Wat het Brusselse luik in de decreten betreft kan ik zeggen dat tijdens de voorbije jaren op dat vlak, alleszins wat de nieuwe decreten betreft, een hele weg is afgelegd, wat niet het geval is voor de andere decreten, vooral inzake de culturele sector, die immers reeds een zekere anciënniteit hebben ; zij moeten dringend worden herzien, zeker voor wat Brussel betreft. Op dat vlak is voor de Vlaamse Raad nog heel wat werk weggelegd.

De Commissie heeft terecht een paar maal, zij het dan in té algemene termen, verwezen naar de correlatie tussen Brussel en Vlaams Brabant. Ik ben daar gelukkig mee, want ook ik vind dat men de twee zaken niet los van elkaar kan zien. In de institutionele context is dit onderwerp vrij moeilijk omdat de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve op het Brusselse territorium enkel bevoegd zijn voor gemeenschapsaangelegenheden. De heer Van Grembergen heeft dat terecht onderstreept. Bovendien zijn gemeenschaps- en gewestaangelegenheden niet altijd gemakkelijk uit elkaar te halen en soms zelfs innig met elkaar verbonden. Daarom moeten wij ook een visie hebben over de problematiek van Vlaams Brabant, waar de grond- en huurprijzen inderdaad de pan uitswingen.

De Vlaamse Executieve voert op het ogenblik een debat over een ontwerp-document van minister Waltiel en heeft de bedoeling nog voor het reces een reeks concrete beleidsmaatregelen voor te stellen voor Vlaams Brabant. Wat het stripverhaal — Barelli in bruisend Brussel — betreft zijn 17.000 Nederlandstalige exemplaren van dit stripverhaal verspreid in het Vlaamse land en een beperkt aantal in Nederland. Van de 10.000 Engelstalige exemplaren zijn er 4.000 verspreid, vooral via de Europese administratie, de Europese parlementsleden, de internationale persorganisaties in Brussel vertegenwoordigd, via de ambassades van vreemde landen in Brussel en via onze ambassades in het buitenland. Van de 10.000 Franstalige exemplaren

zijn er 6.000 verspreid en de 2.000 Duitstalige zijn volledig uitgeput. Ook alle leden van de Vlaamse Raad hebben een exemplaar ontvangen.

Men kan zich afvragen wat de waarde is van een dergelijk initiatief. Het stripverhaal is een succesvolle discipline en Bob De Moor is daarvan een bevestigend vertegenwoordiger in onze Gemeenschap en in ons land. Ik kan u verzekeren dat de aanvragen nog altijd binnenkomen op het kabinet. Wij hebben de verspreiding niet georganiseerd via de boekhandels. Wij hebben geopteerd voor een eigenhandige verspreiding om volledige zekerheid te hebben over de plaats waar deze stripverhalen terecht komen en eventueel worden gelezen en bekeken. Misschien kunnen wij op een zeker ogenblik een beroep doen op het privé-initiatief voor een commerciële verspreiding via de gewone circuits.

Ik kan mij in grote lijnen aansluiten bij de toespraken van de heren Van Rompuy en Van Grembergen. Het is juist dat het onderwijs van levensbelang blijft voor de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Meer dan twintig jaar geleden, als jong voorzitter toen van de NCC, ben ik samen met een aantal collega's begonnen een beleid te voeren voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Ik trap hier nu open deuren in ! Het is altijd mijn standpunt geweest dat de Vlaamse Gemeenschap in Brussel slechts kan overleven als zij over een goed uitgebouwd en degelijk onderwijs beschikt. De evolutie van de voorbije twintig jaar heeft bewezen dat zulks juist is en dat wij deze belangrijke sector nooit mogen opgeven. Uit de ondervraging van mijn collega Coens en uit de discussie die erop volgde bleek de bereidheid van de Minister om verder te werken aan de aanpassing van de normen. De Commissie vraagt zich terecht af of er geen rustpauze nodig is.

Hoewel dit tot de bevoegdheid van minister Coens behoort meen ook ik dat een rustpauze goed zou zijn voor het geheel van het Nederlandstalig onderwijs, en meer nog voor Brussel omdat de moeilijkheden daar zeer specifiek zijn en omdat men aldus

goed zou kunnen nagaan wat de decreten en besluiten van de jongste jaren op het terrein aan effect hebben geressorteed.

Ik ga niet verder in op het debat over Europa, dat de heer Van Rompuy even heeft aangetrokken. Wij staan voor nieuwe uitdagingen. Op een zeker ogenblik zal de wetgeving, en ook de bijzondere wetgeving moeten worden aangepast. Als de Europese Politieke Unie een feit wordt zal ook onze institutionele wetgeving moeten worden herzien.

Tenslotte dank ik de heer Van Grembergen omdat hij onze aandacht heeft getrokken op de strijd die wij moeten leveren tegen een soort onverschilligheid in Vlaanderen voor Brussel. Hij heeft heel concrete suggesties gedaan, die ik heb genoteerd. Ik vind zijn idee om de tram-trein-busdag nu eens te organiseren vanuit heel Vlaanderen naar Brussel toe zeer origineel en interessant. Ik zal zeker proberen dat mogelijk te maken. Op het ogenblik zijn wij ook in onderhandeling met de Bond voor Grote en Jonge Gezinnen om een grote gezinsdag in Brussel te organiseren, waarschijnlijk nog voor het einde van de maand oktober. Wij onderhandelen ook met de BRTN. Wij stellen voor, en dat moet niet moeilijk zijn, juist voor het tweede nieuws, op de dagen dat Kunstzaken niet wordt uitgezonden, een soort Agenda Brussel uit te zenden, waarin op vier minuten tijd wordt aangekondigd wat er in de komende week in Brussel is te doen, niet alleen in de enge culturele sector, maar in heel de waaier van de diverse sectoren. Ik hoop dat dit concreet project al tijdens het volgend seizoen kan worden gerealiseerd.

Samen met alle sprekers hoop ik dat heel de Vlaamse Raad unaniem achter deze tien belangrijke aanbevelingen inzake het Brussels beleid kan staan dat door de Vlaamse Executieve gedurende de komende maanden en jaren zal moeten worden waar gemaakt. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Neyts heeft het woord.

Mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck : Mijnheer de Voorzitter, naarmate het einde van dit debat nadert wil ik graag twee vaststellingen

Neyts-Uyttebroeck

doen.

Ten eerste ben ik zeer blij dat eigenlijk alle sprekers het ermee eens zijn dat een rustpauze voor het Nederlands onderwijs in Brussel een goede zaak zou zijn. Ik maak van die gelegenheid gebruik om erop te wijzen dat wij ons dan zouden kunnen bekommeren om het lot van een Vlaamse instelling die nu wordt bedreigd vanaf september, de Brusselse Stedelijke Normaalschool Karel Buls.

Ten tweede stel ik vast dat alle fracties, ook die van de meerderheid, steeds meer inzien dat de Brusselwet gevaarlijk is voor de toekomstige ver-tegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen.

De Voorzitter : De bespreking is gesloten.

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heren Van Rompuy, De Vlieghe, Garcia, Vanhorenbeek en mevrouw Neyts werd tot besluit van deze beleidsbrief een motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende Openbare Vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demografische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Denys tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demo-

grafische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen. De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het voorgaande debat was een consensusedebat. Deze interpellatie zal echter politiek scherp geladen zijn. De reden hiervoor zijn de geprofileerde uitspraken van Minister Lenssens. Mijn interpellatie gaat over het algemeen beleid. Zij is echter niet gericht tot de heer Geens, omdat het uiteindelijk Minister Lenssens was die in een interview over van alles en nog wat heeft gesproken. Hij heeft zich hierbij niet beperkt tot zijn departement, maar zich onbevangen gemanifesteerd als iemand die in de toekomst de leiding op zich wil nemen van een Vlaamse Regering. Het feit alleen al dat hij dit zo onbevangen deed, verdient de politieke aandacht in de Vlaamse Raad. Wij houden deze interpellatie ook omdat wij voorstanders zijn van politieke duidelijkheid.

Een aantal van uw uitspraken, mijnheer de Minister, hebben ons, Vlaamse liberalen, ten zeerste bekommerd. U houdt een regelrecht pleidooi voor een democratischer Vlaanderen. Indien wij dan deze uitspraak nader bekijken, stellen wij vast dat u pleit voor meer overlegstructuren, voor meer samenwerking met de verzuilde overlegstructuren. U spreekt over decentralisatie, maar dan een decentralisatie naar de provincies toe, het niveau waar er het minst inspraak is en waarover er het minst informatie is, maar wel het niveau waar de CVP de meeste macht heeft.

De hoofdbrok van deze interpellatie besteed ik echter aan het uitgavenbeleid dat u voorstelt. U houdt een pleidooi voor een Vlaanderen dat steeds meer uitgeeft, zonder dat er een rangorde wordt opgesteld, zonder dat achterhaalde uitgaven worden afgeschaft. Op die wijze krijgen wij een Vlaanderen waar de Vlamingen meer en meer belastingen zullen betalen. Een Vlaanderen van de consumptiesubsidies, een Vlaanderen van de taxeringspolitiek willen wij, Vlaamse liberalen, in geen geval. Deze politie-

ke lijn is niet nieuw, maar werd al door de PVV tussen 1982 en 1987 gevolgd binnen de Vlaamse Regering.

Uw pleidooi, mijnheer de Minister, gaat in tegen het officiële standpunt dat uw eigen partij tot nog toe heeft ingenomen. Er is echter nogal wat verschil tussen wat de CVP officieel zegt over Vlaamse taksen, enerzijds, en wat zij in de voorbije jaren heeft goedgekeurd, anderzijds. Daar kom ik straks nog op terug. Uw ondubbelzinnig pleidooi voor een Vlaamse overheid die steeds meer uitgeeft en steeds meer takseert, met andere woorden voor een Vlaanderen met een steeds groter overheidsbeslag, is een te uitgesproken anti-PVV-houding om er niet méér achter te zoeken. Het is een openlijke sollicitatie om na de verkiezingen opnieuw samen met de socialisten te regeren. Het is of een oproep tot of het bekend maken van een stembusakkoord met uw collega De Batselier.

Er worden vandaag nogal wat debatten en polemieken gevoerd over het thema : quid met een rood-blauwe Regering. Dit is een fictieve discussie. CVP en socialisten hebben mijns inziens immers al een stembusakkoord gesloten. Er zijn de verklaringen van de heer Spitaels en de suggesties van de heer Deprez langs Franstalige zijde en nu langs Vlaamse zijde de open uitnodiging van minister Lenssens voor een Vlaanderen dat alleen maar kan worden gesteund door een rooms-rode coalitie. Twee zaken binden de socialisten en de CVP. De socialisten willen via de GIMV de overheid steeds meer in allerlei materies betrekken. De CVP wil via haar zuilministers de eigen organisaties versterken en verrijken.

Het is dus geen verstaatsing méér in de oude betekenis van het woord, maar het onvoorstelbaar opzwellen van het overheidsbeslag, uiteraard ten nadele van de Vlaamse belastingbetaler, geconfronteerd met het nieuwe fenomeen van de zogenaamde Vlaamse opzweltaksen. Want men heeft een alibi gevonden : er zijn zoveel groeisectoren dat nieuwe taksen nodig zijn. Deze Vlaamse regering is daarin zeer creatief. Naast de steeds

Denys

stijgende watertaks, afvalwatertaks, mesttaks - met basisheffing en afzetting -, afvalstoffentaksen, die vandaag in het Waals Gewest nog niet bestaan, worden wij voorbereid op een nieuwe reeks taksen. Minister De Batselier spreekt van een energietaks, Minister Lenssens spreekt van een bejaardentaks, Minister Sauwens spreekt van een eigen Vlaamse verkeerstaks en vorige week sprak Minister Geens van een Vlaamse kleutertaks.

Waar blijft de vroegere slogan van de Volksunie : Méér Vlaanderen is méér geld voor de Vlaming ? Het wordt precies omgekeerd, méér Vlaanderen wordt méér geld uit de zakken van de Vlaming. Dit heeft natuurlijk niets te maken met het "méér Vlaanderen". Het heeft te maken met het politiek beleid, dat door de rooms-rode regering in Vlaanderen wordt gevoerd.

Aangezien de Volksunie er maar voor spek en bonen bij zit zal de PVV die slogan dan maar overnemen : méér Vlaanderen moet méér geld worden voor de Vlaming zelf. Dat is ons uitgangspunt voor een goed beleid in Vlaanderen. Wij zijn gekant tegen het Vlaanderen van de nieuwe opzwelltaksen. Er moet dan natuurlijk een ander begrotingsbeleid worden gevoerd, wat u voor een stuk zelf toegeeft in uw interview, wanneer u sprak over de begroting. U spreekt daar niet van een echt orthodox begrotingsbeleid, maar van een behoorlijke orthodoxie. Dat toont aan dat u beseft dat wij, zoals door de SERV werd gezegd, dat wij eigenlijk een tekort hebben van 64 miljard, dat niet door de beugel kan.

Minister Lenssens, dit interview betrof niet enkel losse bedenkingen. Het straalde de ganse filosofie uit van het verderzetten van hetzelfde beleid en dezelfde coalitie. Een beleid dat heeft geleid tot een budgettaire catastrofe, zoals wij die vandaag kennen en dat onherroepelijk, misschien na de verkiezingen, zal leiden tot nieuwe Vlaamse opzwelltaksen.

Om te eindigen zou ik u de volgende zeer concrete vragen willen stellen.

Worden de voorstellen voor een energietaks van uw collega De Batselier, voor de vervoertaks van uw collega Sauwens, voor de bejaardentaks van uzelf en voor de kleutertaks van uw collega Geens, die meestal voortspruiten uit beleidsbrieven en beleidsnota's, door de huidige meerderheid binnen de Vlaamse regering gesteund ?

De bejaardentaks, die door uw eigen partij in de pers werd afgeschoten, maar die voor de CVP-leden in dit Vlaams Parlement via het goedkeuren van uw beleidsbrief de 60-plus nota een impliciete erkenning inhield dat voor dit onderdeel de middelen van uw sector van 1,4 naar 4,5 miljard frank, dus met 3,1 miljard frank moeten stijgen. Beschouwt u het goedkeuren van deze beleidsnota als een fiat om een beleid uit te stippen, waarbij rekening wordt gehouden met méér inkomsten via een bejaarden- of demografische taks of moet de financiering op een andere wijze gebeuren ? Indien het anders zou zijn zou ik graag willen weten waar de verschuiving zal zitten.

Mijnheer de Voorzitter, in deze Vlaamse Raad worden allerlei beleidsnota's goedgekeurd met een enorme budgettaire weerslag.

De PVV neemt zich voor in de toekomst geen enkele beleidsnota nog goed te keuren zonder dat er een prijskaartje naast ligt met een duidelijke vermelding op welke wijze de plannen zullen worden gefinancierd. De onduidelijkheid ter zake leidt anders tot het geven van een soort volmacht aan de Vlaamse Regering om die opzwelltaksen in te voeren. Om te vermijden dat er zo een interpretatie zou aan gegeven worden voor reeds goedgekeurde beleidsbrieven, zullen wij een motie van aanbeveling indienen waarbij duidelijk gezegd wordt dat noch de energienota, noch de verkeers- en mobiliteitsnota en noch de 60 plus-nota mogen gevolgd worden door respectievelijk een energie-, verkeers- en demografische taks. Uit het stemgedrag van ondermeer de CVP-leden zal blijken in welke mate zij geloofwaardig zijn in hun houding tegen een demografische taks. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik sluit mij aan bij de interpellatie over de demografische taks, maar ik zal mij beperken tot het onderwerp zelf . Ik weet immers niet op welke manier de Minister zijn ambities straks zal uiten ; dat zal straks blijken.

Wij denken met enige huiver aan het idee van de demografische taks, vooral omdat de problematiek is ontstaan omwille van één slagzin, die sinds verschillende maanden ook door onze partij wordt gehanteerd, namelijk : de bejaardenzorg wordt onbetaalbaar. Het is als het ware een klap in het gezicht van de verzorgingsstaat waarin wij leven. Immers, het is schrijnend voor de bejaarden te moeten vaststellen dat zij na een heel leven van hard werken niet rondkomen met hun pensioen om hun verblijf in een instelling voor bejaarden te kunnen betalen en dat vaak de kinderen de factuur moeten bijpassen.

Naar aanleiding van de 60 plus-nota, werd in elke partij de vraag gesteld over hoe dit probleem in de toekomst moet worden opgelost, wetende dat het aantal senioren stijgt. Het is een uitdaging waarvoor wij allen worden geplaatst en waaraan wij samen moeten werken. Zoals ik reeds zei, hebben wij grote twijfels over de efficiëntie van de demografische taks.

Indien er een te grote breuk is tussen enerzijds het gemiddeld inkomen van de oudere populatie en anderzijds de facturen die worden voorgelegd, dan zijn er maar twee oplossingen. Zoals ook in het bedrijfsleven moet dit geregeld worden, ofwel door de inkomsten te verhogen, ofwel door te snoeien in de uitgaven. Eén van de redenen waarom wij niet kiezen voor een demografische taks is het feit dat wij worden geconfronteerd met bepaalde statistieken, bijvoorbeeld in verband met het sparen. Hieruit blijkt dat er een generatie van senioren is gegroeid die een groter spaarquotum heeft dan vroeger, quotum dat zelfs dat van de jonge populatie overtreft. Een demografische taks

Dielens

creëert een bepaalde solidariteit ten aanzien van de werkende bevolking. Hierdoor kan de conflictsituatie tussen de generaties alleen maar vergroten en daar hebben wij zeker geen belang bij.

Welnu, er zijn, volgens ons, maar twee oplossingen. Ten eerste moet de belangrijkste pijler van het inkomen van senioren, het wettelijk pensioen, verder worden aangepakt. Het kan niet worden ontkend dat de nationale Regering — de Vlaamse Executieve is ter zake niet bevoegd — zich hier verdienstelijk heeft gemaakt door het pensioen reëel op te trekken. Dit is een lovenswaardig initiatief, waarmee ik niet wil beweren dat de pensioenen nu voldoende hoog zouden zijn. Blijkbaar is dat niet zo vermits vele facturen van de bejaardenzorg niet kunnen worden betaald.

Wij dringen dus aan op een bestendige, consequente wettelijke pensioenregeling die de bejaarden een volwaardig bestaan moet verzekeren. Met volwaardig bestaan bedoel ik dat zij, na een heel leven te hebben gewerkt, tenminste de bejaardenzorg waarop zij recht hebben, kunnen genieten.

De heer A. Denys : Mijnheer Dielens, de SP-fractie heeft de beleidsbrief over het 60 + -perspectief mede goedgekeurd. Daarin wordt een verhoging van 1,4 naar 4,5 miljard beloofd. Dat kunt u niet realiseren door enkel een verhoging van de pensioenen.

De heer F. Dielens : Mijnheer Denys, ik heb het nu over het eerste deel van de oplossing dat erin bestaat om het wettelijk pensioen te verhogen. Daarover zullen de PVV en SP steeds van mening verschillen aangezien de PVV het wettelijk pensioen niet als basis wenst te erkennen en eerder een ander pensioenstelsel wil invoeren dat de ongelijkheid in deze maatschappij enkel maar kan vergroten.

De heer A. Denys : Dat is niet juist !

De heer F. Dielens : Mijnheer Denys, wij zullen nog de gelegenheid

krijgen om het debat over dat punt te voeren. Zoals ik zei, moet naast de permanente zorg om het pensioen te verhogen, een tweede probleem worden verholpen. De Executieve is reeds gedeeltelijk, onder impuls van de SP, aan de vraag om een bijkomende erkenningsnorm tegemoetgekomen, door in het bejaardendecreet van 1985 de voorwaarde in te bouwen dat men bij een beroep op gemeenschaps gelden slechts een maximale prijs mag vragen.

Immers, de SP heeft altijd het prijsniveau van de voorzieningen voor de senioren in vraag gesteld. Hoewel bepaalde instellingen het financieel moeilijk hebben om extra- en intramurale zorg te verschaffen voor de bejaarden, zijn er beheerders van andere instellingen die aan de bouw van een vijfde rusthuis toe zijn. Ik betwijfel dus sterk of dit een louter verlieslatende sector is.

De SP pleit derhalve, gelet op de facturen die door de instellingen — die meestal overdadige prijzen vragen — naar de Vlaamse Gemeenschap via de OCMW's worden doorgeschoven ten belope van honderden miljoenen, voor een correctie van de prijsnormeringen. (**Protest van de heer J. Devolder**) Hiermee heb ik dus de twee luiken behandeld. Over de demografische taks hebben wij ernstige twijfels en anders gezegd wij kunnen er helemaal niet mee instemmen.

De heer A. Denys : Er zijn allerlei taksen. Als je de andere taksen aanvaardt, waarom deze dan niet ? Waar het op aan komt is te zien of een taks in het algemeen beleid past.

De heer F. Dielens : Een taks kan gerechtvaardigd zijn. In het kader van de solidariteit tussen de generaties kunnen wij de bejaardentaks, de Minister noemt het eleganter een demografische taks, echter niet aanvaarden.

De Voorzitter : De heer Walter Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het debat over het bejaardenbeleid hebben wij al bij de bespreking van de beleidsbrief 60-plus gevoerd. Daarop kom ik dus niet terug. Ik zal mij van-

daag beperken tot het onderwerp van de interpellatie van de heer Denys en tot de budgettaire weerslag daarvan.

Uit ervaring weten wij dat de Minister bezorgd is om de solidariteit tussen de generaties en beseft dat die een steeds grotere invloed zal hebben op de middelen van onze gemeenschap. Wat de financiering van het bejaardenbeleid betreft, heeft de Minister heel wat bezwaren tegen het beleid terzake van de nationale Minister van Sociale Zaken, de heer Busquin. Samen met de heer Weckx heeft hij al herhaaldelijk geprotesteerd tegen het afwijzen van het overleg dienaangaande door Minister Busquin.

De discussie over de financiële en de fiscale verantwoordelijkheid in deze sector had al eerder moeten plaatsvinden. Tot nader order behoort de Sociale Zekerheid nog altijd tot het nationale niveau. Vlaanderen draagt echter veel meer sociale bijdragen af dan het Franstalige landsgedeelte, maar er keert veel meer terug naar het Franstalige landsgedeelte dan naar Vlaanderen. In 1989 was dat 98.641 voor een Vlaming tegenover 117.327 voor een Franstalige. Solidariteit kan niet van één kant komen. Overigens zal de sociale integratie in Europa ook moeten leiden tot solidaire verplichtingen tussen de verschillende lidstaten onderling.

Mijnheer de Minister, het afwijzen van de interpersonele solidariteit tussen de verschillende generaties en het afwentelen van een verplichting via de parafiscaliteit, naar een niveau dat niet het recht heeft de sociale bijdragen te innen, is volgens mij pervers. De invoering van een demografische taks zal de geldstroom die vanuit een welbepaalde richting al veel groter is, nog doen toenemen en ons bovendien de mogelijkheid ontnemen een bejaardenbeleid te voeren dat beantwoordt aan ons eigen maatschappijpatroon. De Minister weet overigens zeer goed dat aan Franstalige kant om een aantal sociologische redenen een bejaardenbeleid wordt gevoerd dat aan het RIZIV veel meer kost dan het Vlaamse beleid, een veelvoud zelfs.

De RIZIV-isering — een nieuwe

W. Peeters

term die meer en meer zijn geboorterecht heeft verworven — van het bejaardenbeleid langs Franstalige kant, maakt er de problemen voor Vlaanderen niet gemakkelijker op. De richting opgaan van de vergroting van de eigen fiscale verantwoordelijkheid is de weg die wij moeten behandelen, willen wij de solidariteit die binnen de Sociale Zekerheid tussen de generaties moet spelen, maximaal realiseren. In de **overlegprocedure** is Minister Busquin stug en komt moeilijk over de brug, een reden te meer om analoog met de situatie in de psychiatrie — waar wij een vergelijkbare toestand hebben meegemaakt — onze stem te laten horen in het financieren van dat gedeelte van het bejaardenbeleid dat wij moeten financieren vanuit met een eigen demografische bijdrage. Wij moeten de middelen halen waar zij binnen de globale nationale solidariteit worden geheven, met name de nationale Sociale Zekerheid. Wij mogen deze verantwoordelijkheid niet ontwijken door het invoeren van een demografische taks, wat wij dan ook budgettair onaanvaardbaar oordelen.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik dank de interpellanten omdat zij mij de kans geven enkele klassieke punten op de klassieke i's te zetten. Daarom maak ik eerst enkele prealable bemerkingsen.

Ten eerste, het interpellatieverzoek van de heer Denys is gericht tot de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezondheid. Ik zal nochtans collega Weckx door mijn antwoord niet binden. Het getuigt, collega Denys, van uw breeddenkendheid, dat u zich niet vermoeit in de complexe bevoegdheidsverdeling binnen de Vlaamse Executieve, maar dat u alleen oog hebt voor de grote lijnen van het beleid. Vanuit uw gekende liberaal-sociaal voelendheid, is het logisch dat het welzijns- en gezondheidsbeleid in één adem wordt genoemd en vanuit dezelfde bekommernis wordt behandeld.

Ten tweede, het getuigt ook van uw heel brede belangstelling dat ondanks uw drukke agenda, u zich inspireert op een kranteinterview om deze interpellatie te houden.

Ten derde, u zegt ook in uw aanvraag tot interpellatie dat ik pleit voor een grotere uitgavenpolitiek. Wat bedoelt u daarmee ? Ofwel bedoelt u een politiek van grotere uitgaven, ofwel een grote politiek. Ik kan u geruststellen : in beide hypothesen deel ik uw mening volkomen. Een politiek van grotere uitgaven zal nodig zijn in de ganse welzijnssector, in het bijzonder rekening houdend met de demografische evolutie. Een politiek die ten voordele gaat van de zwaksten is voor mij een grote politiek.

Ten vierde, ik zal niet doen zoals vaak na een interview gebeurt waarbij de geïnterviewde zijn staart in trekt en zegt dat de journalist hem verkeerd begrepen heeft. Zoals het een kwaliteitskrant past, hebben de twee journalisten van De Standaard het interview, verschenen op 8 juni 1991, zij het in ingekorte vorm, correct weergegeven. Ik neem er dan ook de volle verantwoordelijkheid voor op. Het zou al te gemakkelijk zijn het excuus verkeerd begrepen te zijn door de journalist te gebruiken om zijn verantwoordelijkheid te ontlopen. Ik heb in dat interview gezegd wat ik heb gezegd en het was ook mijn persoonlijke mening en ik heb nooit beweerd dat mijn standpunt ook dat van de partij is. Toen mijn partij verklaarde geen voorstander te zijn van de demografische taks, een naam die ik eraan heb gegeven, dan heb ik daar alle begrip voor. De grond van het probleem wordt echter door alle partijen, blijkbaar met uitzondering van de PVV, erkend.

Mijnheer Denys, u verwijt mij ook impliciet dat ik als lid van de Vlaamse Executieve nadenk over de toekomst en over de grote maatschappelijke problemen die op ons afkomen en door de staatshervorming niet zijn stilgezet. De wereld staat immers niet stil na de staatshervorming. Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen doen zich voor en zullen ook van een meer autonome Vlaamse Gemeenschap een beleidsantwoord vragen. U

doet er dus goed aan het interview helemaal te lezen. Ik heb daarin namelijk ook het indrukwekkend palmares van de huidige Vlaamse meerderheid onderstreept. In alle beleidsdomeinen is baanbrekend werk verricht. Er werden structuren gemaakt om de nieuwe bevoegdheden op te vangen en ik ben van oordeel dat de volgende legislatuur hieraan een meer concrete invulling moet geven, op het gebied van administratie, economie, welzijn, verkeer, openbare werken en noem maar op. Dat wordt de grote opgave.

Ik heb dit uitgedrukt in drie toekomstige beleidsaccenten en het verwondert mij dat u deze niet hebt vermeld, mijnheer Denys. Ten eerste moet er meer democratie komen. Ik bedoel daarmee geen nieuwe overlegstructuren, want die zijn er al genoeg. Wij moeten de bestaande structuren valoriseren en logistiek onderbouwen. Wij moeten meer rekening houden met de signalen uit de samenleving, wat wij vandaag misschien te weinig doen. Dit moet samengaan met een decentralisatie tot het niveau van provincies en gemeenten. Wij zijn allen mensen die aan politiek doen en graag macht uitoefenen, en in elke politicus zit van nature uit ook een stukje centralist. Ik heb de intellectuele eerlijkheid dit vast te stellen en eraan toe te voegen dat wij er in de volgende legislatuur naar moeten streven om wat kan, op een lager echelon te laten beslissen.

Een tweede groot thema voor de komende jaren is een grotere dienstbaarheid. Voor het overheidsapparaat in zijn geheel en voor de Vlaamse administratie in het bijzonder hebben wij structuren uitgetekend en belangrijke innovaties ingevoerd. Aan dit alles moet nu ook vlees en bloed worden gegeven om de ambtenaren opnieuw de kans te bieden zich verantwoordelijk te voelen met alle mogelijke wettelijke en decretale middelen. Ook dit wordt uiterst belangrijk, want de bevolking heeft behoefte aan een staat die niet voortdurend in hervorming is. De bevolking heeft behoefte aan meer duidelijkheid, doorzichtigheid en doeltreffendheid. Zij heeft daar niet alleen behoefte aan, maar ook recht op, omdat zij ervoor

Lenssens

betaalt. In vele opzichten schiet de Vlaamse Gemeenschap nog tekort op het vlak van de doeltreffende organisatie van de dienstbaarheid aan de Vlaamse bevolking.

Het derde accent is meer zorgzaamheid. Het wordt meer en meer duidelijk dat het met de huidige evolutie ook in Vlaanderen, voor een groeiend aantal mensen, die het moeilijk hebben gehad in hun jeugd of het moeilijk krijgen op latere leeftijd, steeds lastiger wordt de trein van de ontwikkelingen te volgen.

Met andere woorden, het volstaat niet langer louter het economisch draagvlak uit te bouwen. Dat is een essentiële waarde die zo sterk mogelijk moet worden uitgebouwd, maar met zo weinig mogelijk overheidsbetutteling. Daarmee heb ik helemaal geen moeite.

Ook aan de cultuur moeten opnieuw kansen worden gegeven. Wij moeten de cultuur dan wel beschouwen in de brede betekenis van het woord, in die zin dat cultuur een meer democratisch karakter krijgt. De afgelopen jaren had op dat vlak wel wat meer kunnen gebeuren. De tweede pijler is dus de cultuurpijler, die de mens optilt boven het alledaagse, mee laat genieten van al wat schoon en verheffend is in deze wereld en hem aan de hoogste menselijke verworvendheden laat deelnemen.

Ik had het over de twee klassieke pijlers, maar de wereld kan niet humaan zijn zonder de derde pijler, de welzijnzorg die zorg draagt voor hen die het moeilijk hebben. Zij die de ontwikkeling van de derde industriële revolutie niet kunnen volgen, de gehandicapten en hoogbejaarden, zijn nog steeds in stijgend aantal. Hen helpen en begeleiden is een essentiële taak van de overheid, ook van de Vlaamse overheid. Ik wens te onderstrepen dat wij er tijdens de eerstvolgende jaren niet zullen aan ontsnappen om, binnen onze bevoegdheid, meer middelen te besteden aan de sociale sector. In dit verband denk ik onder meer aan de bejaardensector.

Ik kom nu even tot het interview dat ik heb afgelegd en dat de journalisten juist hebben weergegeven. Ik citeer : Lenssens denkt aan de invoering van ... De Minister opperde deze gedachte. Einde citaat. Dit bewijst dat het niet ging om een uitgewerkt voorstel, maar dat het een suggestie was om een antwoord te vinden op de vraag waar men de middelen zou vandaan halen die nodig zijn voor de stijgende groep hoogbejaarde personen ingevolge de demografische evolutie. Dit antwoord moet veelzijdig zijn omdat de toename van de noodzakelijke middelen veel oorzaken kent. Wij staan voor een noodzakelijke uitbreiding van de verzorgingscapaciteit. Dit zal veel geld kosten. Er is ook de dringende noodzaak voor een betere omkadering, vooral van de verzorgingstehuizen, waar het verplegend personeel in haast onmenselijke omstandigheden moet werken, wat trouwens de oorzaak is van de leegloop van verpleegkundigen in de bejaardensector. Tenslotte zullen wij ook een beter algemeen en geldelijk statuut moeten bieden aan degenen die in de sector willen blijven werken of aan hen die wij in de toekomst willen aantrekken. Deze personen verdienen te weinig, zij zijn te weinig in aantal en bovendien zijn er te weinig bedden. Deze drie lacunes treden tegelijk op. Voor die sector zullen bijgevolg aanzienlijke bijkomende middelen noodzakelijk zijn. Tijdens het interview zei ik dat deze middelen voor een deel kunnen komen uit een verschuiving van het overheidsbudget. De PVV is ook steeds die mening toegedaan maar duidt nooit aan waar de middelen vandaan kunnen komen. Ik dacht bijvoorbeeld aan een verschuiving van de economische sector naar de welzijnsector. Een tweede suggestie was de privésector nauwer bij de investeringen te associëren. Wij hebben dit reeds geprobeerd en dat is niet gemakkelijk, maar toch meen ik dat wij daar verder moeten over nadenken. Ik deed zelf de suggestie om de institutionele beleggers een wettelijke verplichting op te leggen ten einde een deel van hun reserves die nu in immobiliën moeten worden belegd op een verplichte wijze in de sociale sector te laten beleggen. Slechts wanneer deze twee mechanismen, namelijk ver-

schuivingen binnen het budget en de privésector associëren bij de investeringen, onvoldoende blijken te zijn moet naar nieuwe middelen worden gezocht. Wat dat betreft heb ik duidelijk gesteld - en dat stond uitdrukkelijk vermeld - dat het in een nationale context en een nationaal verband moest worden gezien.

In verband met de betaalbaarheid onderschrijf ik de mening van collega Dielens die ervan uitgaat dat zij niet alleen verband houdt met de Vlaamse bevoegdheid. Het is evident dat in het kader van de volledige sociale zekerheidsregeling, vooral de ziekteverzekering, nog een belangrijke weg dient afgelegd. Wanneer ik spreek over meer middelen dan bedoel ik dit in zijn totaliteit. Ik zal u een paar cijfers meedelen van berekeningen die geen wetenschappelijke basis hebben maar toch een orde van grootte weergeven van de gemiddelde jaarlijkse investeringen en van de werkingskosten, met inbegrip van de ziekteverzekering, die in Vlaanderen zullen nodig zijn. Ik constateer dat er in 1990 ongeveer 25 miljard uitgaven werden gedaan voor de bejaardensector inclusief vanuit de ZIV. In 1995 zal dit bedrag met ongeveer 15 miljard zijn gestegen en aldus 40 miljard belopen. In het jaar 2000 zal het zelfs 50 miljard overschrijden. Dit geeft ons een beeld van de nood aan meer beschikbare middelen. Ik ben van oordeel dat alleen een verschuiving binnen de begroting of het associëren van de privé-sector via investeringen geen oplossing biedt. In de eerstvolgende jaren zullen wij hoe dan ook met dit probleem worden geconfronteerd. Mijn cijfers bevatten dan niet eens de artsenhonoraria, de geneesmiddelen en technische prestaties. Het gaat echt om een zeer rudimentaire raming.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik kan u geen uitgewerkt voorstel voorleggen en ben ook niet zinnens dat te doen. Ik ben van oordeel dat het in samenspraak met de nationale overheid moet gebeuren. U weet dat wij herhaaldelijk hebben aangedrongen op overleg met Minister Busquin bevoegd voor de Sociale Zekerheid. Op het Overlegcomité hebben wij officieel voorgesteld om een Interimi-

Lenssens

nisteriële Conferentie voor bejaardenzorg in het leven te roepen. De Regering beraadt zich daar over en tijdens de eerstvolgende weken zal het Overlegcomité een beslissing nemen. Ik meen dat de Minister van Sociale Zaken samen met de Gemeenschappen de krachtlijnen van het toekomstig ouderenzorgbeleid zullen moeten uittekenen. Zoals de heer Dielens zei hebben wij eveneens inspraak inzake de betaalbaarheid ervan. Wanneer de rusthuissector vandaag onderbetaald is dan heeft dit te maken met het feit dat er onvoldoende middelen uit de ziekteverzekering naar deze sector vloeien, dat de forfaitaire toelage voor ouderen in rusten verzorgingstehuizen te laag is en dat er te weinig bejaarden aanspraak kunnen op maken. Dit probleem dient binnen de nationale Sociale Zekerheid te worden opgelost. Het blijft mijn standpunt dat de zorgkosten die het gevolg is van een afnemende lichamelijke of psychische conditie ingevolge ouderdom, integraal moet worden gedragen door de nationale interpersonele solidariteit via de Sociale Zekerheid. Deze kosten kunnen onmogelijk, zoals de heer Dielens heeft gealludeerd, worden afgewenteld op de lokale besturen, de OCMW's, die nu al voor 2 miljard bijdragen in de kosten. Dit kan ook onmogelijk worden afgewenteld op de rug van de bejaarden zelf, waar men in lengte van jaren nooit een niveau zal kunnen bereiken dat toereikend is om deze kosten te kunnen dragen. Daarvoor dient dus de ziekteverzekering.

Ik zet mij dus ook scherp af tegen de slogan van Minister Busquin in verband met de ziekteverzekering alleen voor de zieken. Hij gebruikt deze verleidelijke en goedklinkende slogan om naar een dubbel systeem te gaan, waarin men tot enkele dagen voor zijn 65 jaar van de verplichte ziekteverzekering zou kunnen genieten en waarbij men boven de 65 jaar zou terugvallen op de aanvullende verzekering in het kader van de ziekenfondsen. Dit kan niet. Ik geloof ook nooit dat de ziekenfondsen bij machte zullen zijn om voor hun leden voldoende aanvullende bijdragen op

te brengen. Ik zie wel een aanvullende mogelijkheid, maar ik ga hierop nu niet verder in.

De investeringskosten is het probleem van de Vlaamse Gemeenschap, samen met de kwaliteitscontrole. De verblijfskost is in principe ten laste van de bejaarde zelf. Wanneer hij onvoldoende inkomen heeft, wat vaak voorvalt, moet het OCMW vanzelfsprekend bijspringen. Ik steun de gedachte van de heer Dielens die erop neerkomt dat de pensioenen geleidelijk aan worden opgetrokken zodat de bejaarden zelf, na veertig of vijftig jaar werken, de verblijfskosten zullen kunnen dragen.

Aan de heer Walter Peeters heb ik reeds onrechtstreeks geantwoord dat er, wanneer ik het probleem van de bijkomende middelen die in de komende jaren noodzakelijk zijn, in de globale context plaats, geen sprake kan zijn van een communautaire scheeftrekking in verband met de opbrengst van die nieuwe middelen. Tenslotte nog dit : gewoonlijk worden de nieuwe middelen maar gevonden wanneer er een verschuiving in het budget is gebeurd. Daarbij komen wij dan toch altijd bij de actieve bevolking terecht. Daaraan kan niet worden ontsnapt. We belanden daarbij automatisch ofwel in de sociale zekerheidssfeer ofwel in de belastingssfeer. Laat ons ook daar de intellectuele eerlijkheid opbrengen.

Mijnheer Denys, in een tweede deel van uw interpellatie spreekt u over stembusakkoorden. Uw fantasie kent werkelijk geen grenzen. Waar haalt u dit vandaan ?

De heer A. Denys : Mijnheer de Minister, wat u voorstelt druist rechtstreeks in tegen wat wij altijd hebben geponeerd. We zijn het op alle terreinen, op alle punten met u grondig oneens. Overal is een lijn terug te vinden van de socialistische christendemocratische meerderheid.

Minister J. Lenssens : Is u gekant tegen meer democratie, meer dienstbaarheid, tegen meer zorgenverstrekking ? Dat zijn toch de accenten van het programma.

De heer A. Denys : Ik ben gekant

tegen de democratie die u voorstelt. U stelt meer democratie voor via de overlegstructuren. Wij zijn voor meer democratie van de burger zelf. Dat is totaal anders.

Minister J. Lenssens : U is voor de confrontatie met de georganiseerde samenleving. De huidige meerderheid opteert duidelijk voor een dialoog, een gespreksforum. Wij hebben ze ; wij moeten er geen nieuwe maken, maar we moeten ze evalueren en au serieux nemen. De politieke overheid moet dan autonoom haar verantwoordelijkheid kunnen nemen. U beweert dat de democratie begint bij de individuele burger. U kiest dan voor de jungle, voor de wet van de sterkste.

De heer A. Denys : In de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zijn drie vakbonden en drie patroonsorganisaties vertegenwoordigd, waarvan er twee tot uw partij behoren. Als de democratie op die wijze moet worden georganiseerd dan zeg ik arm Vlaanderen.

Minister J. Lenssens : Ik wens u daar veel geluk mee ! Ik ben voor de overlegstructuren.

De heer A. Denys : Ik zal u een voorbeeld geven van hoe dit gebeurt in de Vlaamse Raad. Bij besprekingen van bepaalde ontwerpen van decreten, organiseren wij hoorzittingen met de betrokkenen, met de organisaties die op het terrein werken ; deze adviezen zijn veel nuttiger dan die van de zogenaamde overlegstructuren.

Minister J. Lenssens : Uw organisaties kunnen ook in deze overlegstructuren zetelen.

De heer A. Denys : U ontkent dat er een stembusakkoord is ?

Minister J. Lenssens : Ik moet dit zelfs niet ontkennen, er is daartoe geen enkele aanleiding, zeker niet ingevolge dit onschuldig vraaggesprek.

De heer R. Daems : Is er ja dan neen een geheim stembusakkoord ?

Minister J. Lenssens : Neen ! Het komt mij trouwens niet toe om daarover uitspraken te doen. Ik weet wel

Lenssens

dat de heer Denys droomt van een alternatieve meerderheid.

De heer A. Denys : Dat is juist.

Minister J. Lenssens : Wees toch voorzichtig en wacht liever de raadpleging van de kiezer af ; met deze formule een meerderheid halen is nog ver af !

In ieder geval, op dit vlak is er geen enkele aanleiding om dit vraaggesprek te vertalen in een zogezegd stembusakkoord.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen op de belangrijkste uiteenzettingen te hebben geantwoord.

De heer A. Denys : Het is juist dat u zeer volledig bent geweest.

Minister J. Lenssens : De heer Denys heeft gezegd dat er geen prioriteiten zijn, hij heeft verwezen naar de beleidsbrieven, onder meer inzake het 60-plus-perspectief, dat door deze Raad wordt behandeld. Het goedkeuren daarvan impliceert — althans volgens mij — dat de Raad ook de uitgangspunten van die beleidsbrief, de groei van de zorgenbehoefte, aanvaardt en dat derhalve bijkomende middelen in deze sector nodig zijn.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, dit was mijn antwoord op deze interpellatie. Het is niet door de interpellatie en evenmin door de staatsvorming dat er geen problemen meer zijn. Een maatschappij in volle ontwikkeling kent nu eenmaal nieuwe problemen. Ik heb gepoogd, vanuit mijn visie, een antwoord te geven op de vraag hoe in de komende jaren de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve dit beleid concreet moeten waarmaken.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik zal bondig zijn. Op één punt kan ik de Minister gelijk geven : de demagogie van zijn nationale collega, Minister Busquin, mag worden onderstreept.

Vervolgens verheugt het mij dat ik

de heer Lenssens in een meer algemene zin heb geïnterpelleerd. Minister Lenssens antwoordt immers niet naast de kwestie. Het is dan ook prettig met hem te debatteren. Kortom, zijn antwoord was duidelijk. Ik meen zelfs dat, wanneer de CVP nog in de meerderheid zal zetelen, hij het zelfs ver zal brengen.

Los daarvan, stel ik vast dat hij in feite zegt dat de journalisten van De Standaard hem goed hebben begrepen ; blijkbaar heeft zijn partij hem echter niet goed begrepen. Inderdaad, zijn partij — niet wij, niet de oppositie — was 's anderendaags de eerste om een persmededeling te doen, zeggende dat er geen demografische bejaardentaks mag komen. Dit is een communiqué van het CVP-partijbestuur. Dit betekent dus dat zij gelezen hebben wat ook wij uit dit interview begrepen hebben.

Meer fundamenteel wens ik het volgende te zeggen : als wij spreken over prioriteiten, dan gaat het niet om een prioriteit voor het steeds meer en meer uitgeven.

Mijnheer de Minister, u spreekt steeds over beleidsnota's. In geen enkele beleidsnota wordt gesteld dat de financiering ervan moet gebeuren door bijvoorbeeld andere vroegere uitgaven af te bouwen. Het zijn altijd weer prioriteiten voor meeruitgaven.

Voor de PVV zijn er in het Vlaanderen van morgen slechts twee prioriteiten ; alle andere sectoren moeten, naar ons gevoelen, daarvoor inleveren. Deze twee prioriteiten zijn : het milieu en de bejaardensector. Wij hebben geen moeite om te erkennen dat dit ten koste moet zijn van bijvoorbeeld in de sociale sector een vermindering van de middelen van Kind en Gezin.

Minister J. Lenssens : Dus wenst u minder kinderdagopvang, geen buitenschoolse opvang, die nu terecht gevraagd wordt. Daar komt het op neer.

De heer A. Denys : Keuzen maken betekent vaststellen waar meer en waar minder moet worden uitgegeven.

Minister J. Lenssens : Bijgevolg

vindt de PVV dat wij teveel doen voor de kinderdagopvang en is van oordeel dat er geen buitenschoolse opvangregeling tot stand moet komen. Waarvan akte.

De heer A. Denys : U mag dat gerust zeggen, mijnheer de Minister. Ik zeg u duidelijk dat wij minder subsidies willen toekennen aan Kind en Gezin en meer aan de bejaarden. Wij willen minder kapitaalpremies geven aan de ondernemingen, dus minder middelen voor de expansie.

Minister J. Lenssens : Dat heb ik ook gezegd.

De heer A. Denys : Voor ons mogen deze toelagen gehalveerd worden zodat er meer kan worden gegeven aan de sector milieu. Dat is de enige manier, zij is niet gebleken uit uw beleidsnota. Enkel op deze manier kunnen wij komen tot een toestand in Vlaanderen waar geen nieuwe taksen moeten worden geheven. Al de rest leidt tot opzwelltaksen : minister De Batselier vraagt energietaksen om zijn beleidsnota inzake energie te verdedigen : minister Sauwens vraagt mobiliteitstaksen, enzovoort. Wij moeten prioriteit geven aan twee of drie sectoren, bijgevolg moeten de andere sectoren inleveren. Dat is de enige manier, er is geen tussenweg.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb het verschil in beleid duidelijk gemaakt. Teneinde dienaangaande zekerheid te bekomen, dien ik een motie van aanbeveling in, waarbij ik duidelijk aan de Vlaamse Raad vraag ervoor te zorgen dat er geen stijging komt van om het even welke taks.

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heer Denys werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende Openbare Vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

**Interpellatie van de heer E. Balde-
wijns tot de heer D. Coens, Gemeen-
schapsminister van Onderwijs, over
de gevolgen voor het onderwijs van
de terugkeer van de Belgische mili-
taires uit Duitsland**

De Voorzitter : Op verzoek van de
interpellant wordt de interpellatie
van de heer De Bremaeker tot Minis-
ter Coens over de gevolgen voor het
onderwerp van de terugkeer van de
Belgische militairen uit Duitsland
verdaagd naar een volgende vergade-

ring.

**REGELING VAN DE WERK-
ZAAMHEDEN**

De Voorzitter : Hiermede zijn wij
aan het einde gekomen van onze
werkzaamheden voor deze morgen.

Wij komen deze middag om 14 uur

opnieuw bijeen om onze agenda ver-
der af te handelen.

De vergadering is gesloten.

**- De vergadering wordt gesloten om
12.50 uur.**